

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

בפני כב' השופטת הבכירה – אירית מני-גור

תובעים

1. ג.י.ג.
2. ה.ג.
3. ש.ג.

ע"י ב"כ עוה"ד אסף נוי

נגד

נתבעת

שירותי בריאות כללית
ע"י ב"כ עוה"ד ש. אהרונסון ואח'

פסק - דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

א. מבוא

1. לפני תביעה לפיצויים בגין הולדתו של התובע 1 ג.י.ג. קטין יליד 27.7.11 (להלן: "הקטין") כשהוא לוקה בתסמונת דאון ובמומים נוספים.
2. התובעת 2 ג.ה. הינה אמו של הקטין אשר הרתה אותו בהיריון שישי בעת היותה כבת 36 (להלן: "התובעת"), לאם חמישה ילדים מהריונות קודמים.
3. התובע 3 ש.ג. הינו אביו של הקטין (להלן: "התובע").
4. הנתבעת הינה קופת חולים אליה היו שייכים התובעים בזמנים הרלבנטיים והיא שנתנה לתובעת שירותים רפואיים, מעקב היריון אצל רופאת הנשים וכן מעקב בטיפת חלב.
5. לטענת התובעים (סעיף 6 לכתב התביעה), הרשלנות כפי שנקבעה בחוות דעתו של פרופ' שנקר, מומחה התובעים, מתבטאת בכך שבעת מעקב ההיריון לא הופנתה התובעת לבדיקת סיסי שילייה או דיקור מי שפיר כמקובל בהיריון בסיכון, לא הופנתה לייעוץ גנטי ולפיכך לא אובחן העובר כלוקה בתסמונת דאון, עובדה שהיתה מביאה להפסקת ההיריון.
6. הנתבעת טוענת ובצדק בסעיף 1.2 לכתב הגנתה, כי לאור הלכת המר (ע"א 1326/07 ליאור המר נ' פרופ' עמית), לא ניתן להכיר עוד בעילת התביעה של הקטין בחיים "חיים בעוולה", ומשכך הנזק יפורט לעניין ההוצאות ונזק בלתי ממוני בלבד.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

7. עוד טוענת הנתבעת, כי אין חוות הדעת של פרופ' שנקר מעלה עילת רשלנות נגד הנתבעת. בתיעוד הרפואי צוין במפורש כי התובעת לא מעוניינת לעשות בדיקות מטעמי דת, וגם אם היתה יודעת על המום לא היתה פועלת להפסקת היריון. מטעם זה, אין כל קשר סיבתי לתוצאה גם אם ביהמ"ש יקבל את טענת הרשלנות.
8. כל אחד מהצדדים צרף חוות דעת בעניין הרשלנות ובעניין נכותו של הקטין. שני המומחים בתחום הגניקולוגי נחקרו על חוות דעתם, אם כי המחלוקת בתביעה זו תוכרע על בסיס ראייתי עובדתי ולא רפואי. אין מדובר בטיפול רפואי המצריך חוות דעת אשר תבחן אם הטיפול בוצע באופן רשלני אם לאו, אלא השאלה שבמחלוקת, האם הוצע לתובעת לבצע דיקור מי שפיר והוסבר לה הסיכון הכרוך בגילה. לטענת ב"כ התובעת, היה מקום להמליץ על בדיקה זו, ולא רק להציע לתובעת אפשרות זו. לטענת הנתבעת, הוצע לתובעת יותר מפעם אחת והיא סירבה מטעמי דת.
9. בפניי העידו התובעים 2,3, ד"ר גולד רופאת הנשים שטיפלה בתובעת בעת שהיתה בהיריון, הגב' מרינה רבינוביץ אחות טיפת חלב, והגב' ורד פלוטקין עו"ס שטיפלה בתובעת במסגרת המכון להתפתחות הילד אצל הנתבעת. שני המומחים בתחום הגניקולוגי, פרופ' שנקר מטעם התובעת ופרופ' יוגב מטעם הנתבעת, נחקרו גם הם. המומחים לעניין שיעור הנכות לא זומנו ולא נחקרו.
10. בטרם אדרש לבדיקה וניתוח של הראיות והעדויות, לא אוכל שלא להתייחס לחקירתו של פרופ' יוגב ע"י ב"כ התובעים. חקירה זו הוקלטה, ודי לעיין בה על מנת להיווכח בהתנחחויות הרבות שבין ב"כ התובעים לב"כ הנתבעת, ובין ב"כ התובעים למומחה פרופ' יוגב, התנחחויות שלא מכבדות את הנפשות הפועלות בלשון המעטה. בימ"ש ניסה לא אחת להרגיע את הרוחות. התלהמות זו נוצרה על רקע סדרת כתבות בטלוויזיה "רופאים להשכרה", ב"כ התובעים ביקש לקעקע את אמינות מומחה הנתבעת, ולטעון כי העובדה ששמו של המומחה "מככב" באותה סדרת תחקירים היא הנותנת כי אין להיעזר בחוות דעתו.
11. בפרוטוקול הדיון, סירבתי לקבל כראיה כל חומר הקשור לאותה סדרת כתבות. אין ביהמ"ש קובע עובדות או חורף דינה של תביעה על סמך כתבה כזו או אחרת. בימ"ש אינו ניזון מכתבות, ידיעות, רכילות או שמועות. בימ"ש ניזון מבירור הראיות שבפניו הנוגעות לתביעה הנדונה. מה עוד, שבענייננו מהימנותו של מומחה הנתבעת איננה עומדת על הכף. כפי שהבהרתי בעת הדיון וגם לעיל, אין אני נדרשת לשאלה רפואית סבוכה התלויה במקצועיות או באמינות המומחה. וזו גם הסיבה שביהמ"ש לא מינה מומחה מטעמו. אין מחלוקת בין שני המומחים בצורך להביא לידיעת התובעת את העובדה כי רק מחמת גילה (36), הינה נמצאת בקבוצת סיכון באופן שמשרד הבריאות החליט לממן את בדיקת מי השפיר לנשים בגיל זה. השאלה אליה נדרש ביהמ"ש היא שאלה עובדתית גרידא, וזו תוכרע על בסיס הראיות והעדויות שהובאו בפניי, ותו לא.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

ב. חוות דעת מומחי הצדדים

1
2
3
4 12. פרופ' שנקר מומחה התובעים כותב בחוות דעתו באופן שאינו שנוי במחלוקת ע"י פרופ' יוגב
5 מומחה הנתבעת, כי הסיכון בגיל 35 הינו 1:400 (ראה עמ' 4 לחווה"ד), כאשר בבדיקה
6 חודרנית זו של מי שפיר קיים גם סיכון אינהרנטי להפלה בשיעור של 0.5% - 0.25%. בנוסף,
7 קיים גם סיכון נדיר לזיהום אצל האם.

8
9 13. בסוף חוות דעתו מציין פרופ' שנקר כי רשלנות הנתבעת מסתכמת בשלוש נקודות מרכזיות,
10 האחת – אין הרשומה הרפואית מצביעה על כך שניתן לתובעת הסבר מקיף על תסמונת דאון
11 והגישות הקיימות לזהות ולאבחן את האישה הנמצאת בסיכון מוגבר לעובר עם תסמונת זו.
12 השנייה – התובעת לא הופנתה לייעוץ גנטי בהתאם לרשומה הרפואית, ויש לראות בכך סטייה
13 רפואית. השלישית – אין בתיעוד הרפואי כל הפנייה לבדיקת מי שפיר או סיסי שיליה ויש
14 לראות בכך סטייה רפואית.

15
16 14. מומחה הנתבעת פרופ' יוגב איננו חולק מבחינה רפואית על פרופ' שנקר, על פי טבלה שצירף,
17 הסיכון בגיל 36 כגילה של התובעת הינו 1:294 לידות. לטענת מומחה הנתבעים, משרד
18 הבריאות ממליץ בכל גיל לבצע בדיקות סקר לא פולשניות, ורק על סמך כל אלה לבסס
19 המלצה סופית לבדיקה פולשנית. משמע, אין חובה לבצע דיקור מי שפיר לכל אישה מעל גיל
20 35, אלא מומלץ לבצע הערכת סיכון לא פולשנית, ומומלץ לבצע בדיקת מי שפיר ככל שהסיכון
21 המשוקלל עולה על 1:380. במקרה זה, רק מחמת גילה של התובעת הסיכון הינו 1:294. כך
22 שאין מחלוקת כי היה מקום להפנות לבדיקת מי שפיר. לטענת פרופ' יוגב הרישום הרפואי
23 מעיד, כי התובעת הופנתה לבדיקת מי שפיר וכי התובעת סירבה מטעמי דת, ואף סירבה לעבור
24 ייעוץ גנטי.

25
26 15. פרופ' שנקר מומחה התביעה נחקר קצרות על חוות דעתו ואישר כי חוזר משרד הבריאות
27 שצורף כנ/1 הוא החוזר שהיה בתוקף בזמנים הרלבנטיים לתביעה. דומה כי מומחה התביעה
28 סיכם את הבעייתיות בחוות דעת רפואית במקרה של מחלוקת עובדתית, באלו המילים:
29 "אני כתבתי משפט אחד בחווה"ד, שאין התאמה בין התצהיר שהיא נתנה ובין
30 הרישומים, זה לא שהתחלתי להתעסק בזה שביום שלישי אמרו כך או ביום
31 רביעי אמרו כך, ולכן כתבתי את זה במשפט ואני מצטער, שהמעמסה היא לא
32 על הרופא שכתב את חווה"ד. מה אני יכול לדעת מה היה? אני כתבתי את
33 העובדות. אין טעם לשאול אותי אם ביום ההוא אמרו לה כן או לא".
34 (פרוטוקול מיום 16.5.22 עמ' 6 שי 26-22).

35
36 ואכן, אין המומחה צריך להידרש ולקבוע מה מסתתר מאחורי הכתוב ברשומה הרפואית,
37 וכפי שהעיד פרופ' שנקר: "אם היתה לי את ההקלטה שלה אז יכולתי לדעת במדויק". (שם),

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

- 1 עמ' 7 ש' 12). זוהי מלאכתו של ביהמ"ש לבחון את העדויות והראיות ולקבוע ממצאים ולא
2 של המומחה. יש להצטער שדווקא מומחה הנתבעת נטל לעצמו את החירות לפרש את הכתוב,
3 והוסיף נופך מדעתו וקבע ממצאים עובדתיים מבלי שנידרש לכך מתוקף מומחיותו.
4
5 16. עוד ציין פרופ' שנקר, כי בענייננו מדובר באישה דתייה ומתוך ניסיונו האישי, לא היתה אישה
6 דתייה אחת שלא התערר הוויכוח אם לבצע בדיקת מי שפיר אם לאו, וכך נשים דתיות
7 מניסיונו לא מבצעות את הבדיקה ללא אישור של רב. הוא עצמו היה הולך ובא בפני האדמו"ר
8 להסביר את חשיבות הבדיקה (ראה עדותו שם, בעמ' 7 מול ש' 21-26).
9
10 17. פרופ' שנקר קבע בחו"ד כי אחת הרשלנויות היא באי הפנייה לייעוץ גנטי, ואולם בחקירתו
11 בעמ' 7 מול ש' 28 ואילך, הסביר כי את הבדיקות לגילוי מתקדם לרבות מי שפיר, רופא נשים
12 יכול להפנות ללא צורך בייעוץ גנטי. לייעוץ גנטי יש לשלם באופן עצמאי אלא אם כן אחת
13 הבדיקות לא תקינה ואז קופ"ח מממנת את אותו ייעוץ גנטי. ולדבריו:
14 **"...אז צריכים את האישור כדי שלא תשלם מיועץ גנטי, אבל זה פרוצדורות.**
15 **אם היא רוצה לשלם את זה בעצמה, זה לא העניין".**
16 (שם, עמ' 7 ש' 32-33).
17
18 18. פרופ' יוגב כאמור נחקר ארוכות על חוות דעתו, חקירה ממצה שלא הובילה לשינוי דרמטי
19 בחוות דעתו. חוה"ד איננה כוללת רק פרטים רפואיים הדומים בעיקרם לחוות דעתו של פרופ'
20 שנקר, לגבי הרף ממנו נדרשים לבצע דיקור מי שפיר. שני המומחים מסכימים כי רף זה נקבע
21 ע"י משרד הבריאות מגיל 35 ואילך, ובגילאים צעירים יותר ככל שהסיכון עולה על 380:1.
22 פרופ' יוגב עבר בחוות דעתו על כל התיעוד הרפואי, מכל ששת הריונות התובעת, והדגיש
23 בחוות דעתו כי בכל ההריונות לא ביצעה התובעת את כל הבדיקות הנדרשות וכי גם בהיריון
24 הנוכחי סירבה לבצען. עוד כותב המומחה, כי לטעמו הכתוב בתיעוד הרפואי מצביע כי הומלץ
25 לתובעת לבצע בדיקת מי שפיר.
26
27 19. חקירתו של פרופ' יוגב מחזיקה כ- 50 עמודי פרוטוקול, ואם נסנן את החקירה המיותרת
28 בעניין סדרת הכתבות בטלוויזיה, נמצא כי המומחה התייחס לכתוב בתיעוד הרפואי, שם
29 נכתב בין היתר **"הסבר לגבי זכאות מי שפיר"**, והבהיר כי לדעתו אין מדובר בשיח שיטחי אם
30 תרצי מי שפיר הרי לא תשלמי עבור זה, אלא **"ברור שעומדים היתרונות והחסרונות ומה**
31 **מגלים בבדיקה, כמו שהיא הסבירה לה לגבי סקר ביוכימי ראשון ושני"**.
32 (פרוטוקול מיום 12.6.22 עמ' 30 ש' 20).
33
34 20. אמירה זו עם כל הכבוד אין בה עניין שבמומחיות אלא סברה בלבד, יש לחקור את הכותב,
35 היינו את ד"ר גולד שהעידה על הכתוב, שהרי היא שכתבה את הדברים והיא יודעת ממקור
36 ראשון, ולא מסברה, כיצד מתנהלת שיחה עם אישה הרה בפגישתה הראשונה במרפאתה.
37

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

1 פרופ' יוגב בהמשך חקירתו מחדד את עמדתו ומעיד: "אני טוען שהרשומה הרפואית משקפת
2 שיחה בין הרופאה" (שם, עמ' 32 ש' 6). זאת ועוד, מעיד פרופ' יוגב כי הפרקטיקה הנוהגת
3 לפחות במרפאתו, היא איננה המלצה כזו או אחרת, אלא הסבר מקיף על היתרונות
4 והחסרונות, וההחלטה נשארת בידי האישה ההרה (שם, עמ' 32 ש' 27 ואילך). חשוב לציין
5 בנקודה זו, כי אכן אין בדיקת מי השפיר חפה מחסרונות. מדובר בבדיקה פולשנית שעפ"י 1/1
6 הסיכוי להפלה הינו 1:200, שעה שסיכון לתסמונת דאון בגיל 35 הינו 1:294. בנוסף, קיימים
7 סיכונים נוספים נדירים של זיהום. אם כך, הסיכונים לכאן ולכאן הם כמעט שקולים,
8 וההחלטה בהחלט מסורה לאם. ואולם, יש להניח את כל העובדות מול האם ולתת לה את
9 האפשרות לקבל החלטה מושכלת לאחר שקיבלה את כל המידע הנחוץ.

10
11 21. פרופ' יוגב מעיד על נקודה חשובה בשקלול הסיכון הקיים במקרה הנוכחי, כי בהיעדר נתונים
12 נוספים נשאר הסיכון רק על פי מדד הגיל, וכך מעיד המומחה בעמ' 36 מול ש' 16-20:
13 "כאשר יש רק את הגיל ולא ביצעה שקיפות עורפית אין מחלוקת, לא ביצעה
14 חלבון עוברי אם אני לא טועה, אין מחלוקת, אין מדדים נוספים שישנו את
15 המספר של 1 ל-296. זאת אומרת, זה נשאר אותו סיכון יחסי על פי הערך שהוא
16 רק הגיל כי לא, התובעת, אין על זה מחלוקת, לא עשתה את הבדיקות, נכון?
17 כתבו, בצורה מאוד ברורה שהיא לא מעוניינת לעשות את הבדיקות".

18
19 וכך בעמ' 49 מול ש' 24-27:

20 "אבל הסיכון המוגבר שלה לא השתנה כי היא לא עשתה שום בדיקה מעבר
21 שיכולה לשנות את הסיכון למה שהיה בשבוע 7 כשהיא פגשה את ד"ר גולד.
22 הסיכון שלה נשאר קבוע לכל אורך ההיריון מכיוון שהיא לא עשתה את
23 הבדיקות שיכולות להנמיך או להגביר את הסיכון".

24
25 22. לתובעת שני נתונים נוספים, אשר מומחה התביעה פרופ' שנקר לא התייחס אליהם בחוות
26 דעתו, כגורם סיכון נוסף. האחד – התובעת ילדה את בתה הבכורה עם מום מולד בשם
27 "קלואקל", מום של סגירת פי הטבעת ובעיה בכליה. העיד המומחה פרופ' יוגב (ראה עדותו
28 בעמ' 34), כי אין מדובר במום גנטי בהכרח, וגם אם היה כזה, אין הוא מום כרומוזומלי, ואין
29 בו להשפיע על שקלול הסיכון אצל התובעת.
30 השני – קיים מקרה של תסמונת דאון במשפחת התובע. על כך מעיד פרופ' יוגב, כי אין נתון
31 זה משנה את שקלול הסיכון. "אם זה לא ילד של בעלה מנישואים קודמים או ילד שלה זה
32 לא משנה" (ראה עדות המומחה שם, בעמ' 33 ש' 14).

33
34 בהיעדר התייחסות של מומחה התובעת לנתונים אלה, הרי יש בפניי רק נתון אחד של סיכון
35 והוא גילה של התובעת. אם נתרגם נתון זה לאחוזים מדובר בכ-0.3% סיכון לתסמונת דאון
36 (ראה עדות פרופ' יוגב שם, בעמ' 33 מול ש' 18-20).

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

1 מאחר ומשרד הבריאות סבר כי די בנתון זה כדי לעודד נשים הרות לבצע את בדיקת מי
2 השפיר, לפיכך קבע ב-נ/1 כי ישנה זכאות לבצע את הבדיקה ללא עלויות.
3
4 23. אם כן, אין מחלוקת רפואית בין המומחים כי די בנתון גילה של התובעת 36 (כשהרף הינו גיל
5 34) על מנת לבצע דיקור מי שפיר לגילוי מוקדם של תסמונת דאון ע"י משרד הבריאות, היינו
6 הסיכון רק מפאת הגיל מהווה סיכון הדורש בדיקה. לפיכך, נותר לבדוק, האם נתון זה היה
7 בפני התובעת בעת ההיריון הנוכחי נשוא התביעה, והאם קיבלה החלטה מושכלת שלא לבצע
8 את הבדיקה.

ג. עדות התובעת וסקירת העבר המיילדותי שלה עד ההיריון הנוכחי

11 24. בטרם אדרש לעדות התובעת, יש מקום לציין כי למעט התובעת העיד התובע-בעלה, אשר לא
12 יכל להוסיף מאומה לעניין הראיות. התובע הצהיר בסעיף 3 לתצהיר עדות ראשית, כי בהיריון
13 הנוכחי פחות התאפשר לו, ללוות את רעייתו לבדיקות, מכיוון שהיו לבני הזוג חמישה ילדים
14 קטנים. בחקירה נגדית, השיב התובע כי בהריונות קודמים ליווה את אשתו מידי פעם
15 לבדיקות אולטרה סאונד, ובהיריון הנוכחי לא התלווה אליה כלל לבדיקות או לביקורות אצל
16 רופאת הנשים, כך שנותרנו עם עדות התובעת בלבד.

18 25. בהחלטתי מיום 19.1.21 הנוגעת לבקשת הנתבעת להפקדת ערובה, ציינתי בסעיף 8 להחלטתי
19 כי לשאלת ביהמ"ש, השיב ב"כ התובעת כי לתובעת עדה נוספת שהייתה נוכחת יחד עמה בעת
20 הביקורים במרפאה, אולם עדה זו לא התייצבה לעדות וזוהתה עלומה.

22 26. יתרה מכך, התובעת בתצהירה לא מפרטת אם הייתה עדה נוספת עמה בעת ביקורת במרפאה,
23 בחקירה נגדית נשאלה על כך התובעת ישירות והשיבה:

24 "לפעמים הלכתי עם אחותי ולפעמים לבד, אבל הרוב הייתי הולכת לבד".

25 משנשאלה אם אחותה הייתה נכנסת עמה פנימה או מחכה בחוץ, השיבה:

27 "זה תלוי בבדיקה, אם זה היה נגיד אולטרה סאונד וגילי שזה אישי אז היא

28 היתה מחכה בחוץ".

29 (ראה עדות התובעת בעמ' 8 ש' 33-30).

31 לא מיותר לציין, כי אף אחותה לא התייצבה לעדות, ולו על מנת לתמוך בטענת התובעת לגבי
32 העובדה שהיתה מתלווה אליה מעת לעת, וייתכן ואף היתה מתלווה אליה לביקורים במרפאה
33 או בטיפת חלב.

36 27. במצב דברים זה, נותרה עדות התובעת, עדות יחידה של בעלת דין המעוניינת בתוצאות ההליך
37 על כל המשתמע מכך. ב"כ הנתבעת מביאה לעניין זה מדברי ביהמ"ש (מחוזי מרכז - 5193-11-

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

- 1 07) ש.מ.ש קטיין נ' ד"ר דניאל מלאך, שם דחה ביהמ"ש תביעה בעניין דומה לתביעה
2 הנוכחית. וכך ציין ביהמ"ש באותו עניין:
3 **"גרסתה זו של התובעת היא עדות יחידה, של אדם המעוניין בתוצאות**
4 **המשפט, ולכן נדרשת בהתאם לסעיף 54 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א**
5 **– 1971 (להלן: "פקודת הראיות"), חובת הנמקה. דרוש לכך טעם אמיתי,**
6 **היכול להיות נעוץ בהיגיון הדברים או טעם מיוחד אחר, שיש להעלותו על**
7 **הכתב..."**
8
9 28. כפי שניווכח, עדותה של התובעת לא היתה עדות סדורה ואמינה, התביעה הוגשה שבע שנים
10 לאחר הולדת הקטין, שיהוי ניכר זה פוגע בטיב הראיות ובמהימנות העדויות. פגיעה זו יש
11 לזקוף לחובת התובעים.
12
13 29. התובעת מפרטת בתצהירה את עברה המיילדותי טרם ההיריון הנוכחי נשוא התביעה שהיה
14 האחרון (ראה סעיפים 3-7 לתצהיר עדות ראשית).
15 **בשנת 1995 הרתה התובעת לראשונה, וביצעה בדיקת חלבון עוברי ו-U.S, היריון זה הסתיים**
16 **בלידת ואקום, התינוקת נולדה עם מום מולד בשם "קלואקה" (פי טבעת סגור).**
17
18 30. **בשנת 2000 הרתה התובעת היריון שני, ולטענתה ביצעה בנוסף לבדיקת הדם השגרתית**
19 **בדיקת חלבון עוברי ובדיקת אקו לב, כמו כן פנתה לבי"ח מאיר לייעוץ גנטי, על מנת לשלול**
20 **מומים נוספים, וזאת לאור העובדה שבמשפחת בעלה קיים קרוב משפחה עם תסמונת דאון.**
21 **התובעת נחקרה בנושא הייעוץ הגנטי, ולא זכרה את פרטי הייעוץ שניתן לה, אך אישרה כי**
22 **ההפניה לייעוץ היתה בעקבות לידת בתה הבכורה עם מום מולד, ועובדה שבמשפחת בעלה**
23 **קיים מקרה של תסמונת דאון. ברור, כי כבר בהיריון זה היתה התובעת מודעת לתסמונת**
24 **ולסיכון האפשרי. היריון זה הסתיים בלידה רגילה ותקינה.**
25
26 31. **בשנת 2003 הרתה התובעת בשלישית, ולדבריה ביצעה את כל הבדיקות להן נדרשה, חלבון**
27 **עוברי, שקיפות עורפית, U.S, סקירת מערכות. היריון זה גם הוא הסתיים באופן טבעי ותקין.**
28 **בחקירה נגדית, הופנתה התובעת לעובדה כי במסמך רפואי משנת 2003 הומלץ לה לעבור**
29 **בדיקת אקו לב (מסמך 21 למוצגי התביעה), ובמסמך 84 למוצגי הנתבעת נכתב ע"י ד"ר ערבה,**
30 **כי התובעת אינה מעוניינת לבצע אקו לב. התובעת השיבה:**
31 **"אני לא זוכרת שאמרו לי לעשות אקו לב ולא עשיתי אותו" (עמ' 10 ש' 4).**
32
33 אינני יכולה לקבל תשובה זו כתשובה מהימנה. אם נעיין בתיעוד הנתבעת, בדיקת אקו לב
34 הומלצה לתובעת כבר בשבוע 24, וברשומה הרפואית נכתב **"מופנית לאקו לב עובר – לאור**
35 **מומי לב בולד" (מסמך 81 למוצגי הנתבעת) בשבוע 27 (מסמך 82), כותב הרופא "טרם ביצעה**
36 **אקו לב עובר". בשבוע 29 (מסמך 83), חוזר הרופא לדון בנושא זה ומציין "הודרכה לביצוע**

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

1 **אקו לב עובר**, ובשבוע 38 לקראת סוף ההיריון נרשם **"לא ביצעה אקו לב עובר עד כה, אינה**
2 **מעוניינת לבצע אקו לב עובר"** (מסמך 84).

3
4 אם כך, יותר מפעם אחת נדרשה והודרכה התובעת לבצע בדיקה זו שאיננה פולשנית ומסוכנת,
5 בדיקה שיכולה לשלול מומים מולדים, אלא שהתובעת בחרה שלא לבצע בדיקה זו, לתובעת
6 לא היה לכך הסבר.

7
8
9 **32. בשנת 2005 הרתה התובעת בפעם הרביעית**, על פי עדותה בתצהיר, היא עברה את כל
10 הבדיקות הנדרשות, חלבון עוברי, שקיפות עורפית, סקירה מוקדמת ומאוחרת, והריון זה
11 הסתיים גם הוא באופן תקין ובריא. אלא שגם בהיריון זה סירבה התובעת לבדיקה שהומלצה
12 לה ע"י רופאיה. באוגוסט 2005 הומלץ לתובעת על בדיקות גנטיות, ואף נרשם כי הוסברה
13 חשיבות הבדיקה (ראה מסמך 33 למוצגי התביעה), אלא שהתובעת סירבה ונרשם: **"הומלץ**
14 **בדיקות גנטיות – לא מעוניינת"** (מסמך 34 לתביעה). יש להוסיף, כי גם בהיריון השלישי בשנת
15 2003 סירבה התובעת לבדיקות גנטיות (ראה מסמך 21 למוצגי התביעה). התובעת נחקרה על
16 כך, והשיבה:

17 **"אני אומרת שיכול להיות שזה היה אחרי הבדיקה של ייעוץ גנטי שעשיתי,**
18 **ולכן אמרתי שאני לא מעוניינת כי כבר עשיתי."**
19 (עמ' 10 ש' 8).

20
21 ובהמשך:

22 **"אז אני לא מבינה שכתוב שאני לא מעוניינת אם עשיתי את הבדיקה הגנטית.**
23 **עושים את זה פעם אחת."**
24 (עמ' 10 ש' 11).

25
26 התובעת העידה, כי עברה את הבדיקה בהיריון השני (עמ' 10 ש' 14). אם כך, מדוע רופאיה
27 הציעו והמליצו על בדיקה חוזרת הן בהיריון השלישי והן ברביעי? לתובעת לא היה הסבר.
28 הסבר לכך יכול להימצא בעדותה של אחות טיפת חלב, העדה גב' מרינה רבינוביץ. העדה
29 הסבירה כי מידי שנה ניתן לעשות בדיקה בדיוק רב יותר משמתגלים גנים נוספים, ולפיכך
30 הבדיקה שנעשתה בעבר לא תמיד רלבנטית. וכך מעידה העדה בעמ' 75 מול ש' 14 ואילך:

31 **"עו"ד נוי: מה שאת באה ואומרת לי בעצם, זה שאם הגברת**
32 **עשתה למשל בדיקות גנטיות בהיריון הראשון אין**
33 **לזה קשר להיריון הנוכחי?**

34 **העדה, גב' רבינוביץ: לא. בדיקות גנטיות כן אבל בסימן שאלה כי מאז**
35 **הבדיקות הגנטיות, הן התחילו, הם מצאו עוד גנים**
36 **שאחראים לאותה מחלה. למשל מחלת (לא ברור) אם**
37 **אני לא, זו איזושהי מחלה גנטית, הם פשוט כל פעם**

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

1 מוציאים עוד גן שיכול לגרום לאותה מחלה. ואז נגיד
 2 אם נשים היו עושות בדיקות גנטיות עד שנה מסוימת
 3 היתה לנו רשימה, היו מביאות לי את זה, הייתי
 4 אומרת להן או-קיי. את צריכה ללכת להשלים כי
 5 מצאו עוד גן שאחראי לאותה מחלה, יכול להיות שיש
 6 לך. אבל פה לא היתה שום, לא,

עו"ד נוי: לא מה?

העדה, גב' רבינוביץ: היא לא עשתה שום בדיקות.

עו"ד נוי: היא לא עשתה בדיקות גנטיות? למיטב הבנתך?

10 העדה, גב' רבינוביץ: כתוב פה שלא. בדיקות גנטיות בדרך כלל עושים או
 11 לפני ההיריון או ממש בתחילת ההיריון.

13 33. אינני יכולה לקבל אם כן את תשובת התובעת כתשובה מספקת והגיונית. אם אכן לדבריה
 14 ביצעה בדיקה גנטית בהיריון השני, על אף שלא נמצאו תוצאות בדיקה זו בראיות שהוגשו,
 15 הרי היה צורך חשוב ודחוף לחזור על בדיקה זו בכל היריון, שכן גם בהיריון השלישי וגם
 16 ברביעי חזרו רופאיה על המלצה זו, אלא שנרשם בתיעוד באופן ברור (מסמך 86 למוצגי
 17 הנתבעת) "לציין שגם בתחילת ההיריון וגם כעת אינה מעוניינת בייעוץ גנטי". לתובעת אין
 18 הסבר מניח את הדעת לאי ביצוע הבדיקה. יתרה מכך, התובעת באופן עקבי מנפה חלק
 19 מהבדיקות ולא מבצעת אותן, בנוסף לבדיקות הגנטיות אליהן נשלחה ולא ביצעה. הומלץ
 20 לתובעת לבצע אקו לב עובר גם בהיריון זה, כמו בהיריון השלישי גם ברביעי סירבה התובעת
 21 לבצע בדיקת אקו לב ללא כל סיבה. כך נרשם במוצג 86 של הנתבעת "אקו לב טרם בוצע",
 22 וכך נרשם במוצג 38 למוצגי התובעת ביום 6.2.2006:

"הריון בסיכון גבוה ללא מעקב ברור".

"לא ביצעה אקו לב למרות מום מולד בהיריון קודם".

"לא ביצעה זיקור מי שפיר".

"לא ביצעה סקירת מערכות מורחבת שבוע 24".

28 התובעת נחקרה על כך, ותשובתה מתחמקת ואיננה תואמת את הרישומים הרפואיים, "לא
 29 זוכרת להגיד, אני יודעת ששלחו אותי לבדיקות ואני עשיתי" (עמ' 10 ש' 20).

31 משהקשתה עליה ב"כ הנתבעת, השיבה התובעת בעמ' 10 מול ש' 22 כדלקמן:

32 "חלק מהבדיקות יכול להיות שלא הלכתי כי באותו היום הספציפי לא הרגשתי
 33 טוב ביום של הבדיקה. אני לא יודעת מה הסיבה שלא הלכתי לבדיקת אקו לב
 34 לפני 20 שנה"...

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

- 1 תשובה זו של התובעת מתחמקת מן האמת, התנגדות התובעת לביצוע בדיקות אקו לב
2 ובדיקות גנטיות הן עקביות. התובעת מסרבת לבצע בדיקות שמהותן גילוי מוקדם של מומים,
3 והסיבה האפשרית היא הידיעה כי ממילא לא תחליט על הפסקת היריון בעקבות אותה
4 בדיקה. התשובה כי "היתה חולה באותו יום" היא תשובה חסרת היגיון, שהרי ניתן לקבוע
5 מועד חדש. בימ"ש אפשר לתובעת לתת הסבר משכנע אחר, והיא השיבה: "אני לא זוכרת מה
6 היה לפני 20 שנה גם עבר הרבה זמן" (עמ' 10 ש' 26). אכן, הגשת התביעה כשבע שנים לאחר
7 הולדת הקטין, מהווה שיהוי משמעותי שיכול וייפגע בטיב הראיות ומהימנות העדויות.
8
- 9 34. כעבור שנתיים ב-2008 הרתה התובעת בפעם החמישית. התובעת מצהירה בסעיף 7, כי עברה
10 את כל הבדיקות אליהן נדרשה לבצע, לרבות סקירת מערכות מוקדמת, אלא שהרישום
11 הרפואי (מסמך 51 למוצגי התביעה), נרשם: "סקירת מערכות מוקדמת לא בוצע", ובמסמך
12 אחר באותו היריון (מסמך 107 למוצגי הנתבעת) נרשם: "סקירה מוקדמת לא בוצע" "דיקור
13 מי שפיר – לא בוצע". לתובעת אין הסבר ממשי לאי ביצוע הבדיקות. התובעת לדבריה, איננה
14 זוכרת את פרטי הבדיקות שעברה לפני 10 או 20 שנה (ראה עדותה בעמ' 10 ש' 18-22). ואולם,
15 לא יכולה להיות מחלוקת כי האמירה הנחרצת בתצהירה, כי עברה את כל הבדיקות הנדרשות
16 בהריונות שקדמו להריון הנוכחי, היא אמירה שאיננה תואמת את הראיות בתיק.
17
- 18 35. באשר להיריון השישי נשוא התביעה משנת 2010, מצהירה התובעת בסעיף 8 לתצהיר עדות
19 ראשית, כי ביצעה את כל הבדיקות מלבד שקיפות עורפית, ואיננה זוכרת מדוע. בחקירה
20 נגדית, הופנתה התובעת אל מסמך 113 למוצגי הנתבעת, מסמך מיום 10.2.11 בשבוע ה-16
21 להיריון, שם צוין ע"י ד"ר גולד: "מרגישה טוב, לא מבצעת שקיפות, לא מתכננת לבצע
22 דיקור". רישום זה איננו תואם את שמצהירה התובעת בסעיף 8 לתצהיר עדות ראשית, שם
23 כתבה: "...כנראה שהיתה לי סיבה מוצדקת לא הייתי מפספסת בדיקה זו ללא סיבה"...
24 מטבע הדברים, נוכח סתירה זו, נשאלה התובעת בחקירה נגדית הכיצד לא ביצעה את
25 הבדיקה, וכן שתאשר כי הבדיקה חשובה לתקינות ההיריון, בתשובתה השיבה: "כן, כמו
26 שאמרתי שאני לא זוכרת למה לא עשיתי אותה, אולי לא הרגשתי טוב. אני באמת לא יודעת
27 למה" (עמ' 13 ש' 25).
28
- 29 ביהמ"ש התערב ואמר לתובעת כי אם ידעה שהבדיקה חשובה היה מקום לקבוע מועד אחר,
30 על כך לתובעת לא היה מענה, וחבל. בהמשך לשאלת ב"כ הנתבעת, השיבה לגבי בדיקת
31 שקיפות עורפית כדלקמן (שם, עמ' 14 ש' 1 ואילך):
32 "ש. אני מדברת כרגע על שקיפות, שרשום לא מבצעת שקיפות?
33 ת. זה לא שתכננתי מראש לא לעשות שקיפות עורפית, יכול להיות כמו
34 שאמרתי, ביום שקבעתי ואולי גם קבעתי ללכת, לא זוכרת מה היה
35 באותו יום. אני יודעת שזו בדיקה חשובה ועשיתי אותה בעבר עם
36 ההריונות, אבל לא יודעת להגיד למה לא עשיתי."

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

- 1 ש. אם זו בדיקה שבאמת היית מפספסת, סביר להניח שזה מה שהיית
2 אומרת לרופאה וזה מה שהיא היתה רושמת, היא כתבה לא מבצעת,
3 לא כתבה מפספסת, או לא הגיעה?
4 ת. אני לא יודעת מה היה ולכן לא זוכרת להגיד לך.
5 ש. בימ"ש, אבל בכל זאת זה היריון שבגללו הגשת התביעה וזה היריון
6 שזה יותר חשוב, את לא זוכרת למה לא ביצעת את זה?
7 ת. לא חשבתי להגיש את התביעה, זה היה בדיעבד, לא תכננתי מהלכים
8 מראש".
9
10 36. תשובותיה אלו של התובעת אינן אמינות בעיניי. אין מדובר בבדיקה מלפני 20 שנה כמו
11 בהיריון הראשון, אלא מדובר על בדיקה חשובה, כשהתובעת מודעת לחשיבותה בהיריון
12 הנוכחי נשוא התביעה. יתרה מכך, שקיפות עורפית לו היתה מתבצעת יכולה היתה לשפוך אור
13 לגבי שקלול הסיכון לתסמונת דאון, כפי שהובהר בעדותו של פרופ' יוגב.
14
15 זאת ועוד, על אף שהתובעת כותבת בתצהירה ומעידה בחקירתה כי ידעה שבדיקת שקיפות
16 עורפית היא חשובה ולא היתה מחמיצה אותה ללא סיבה מוצדקת, הגם שאיננה זוכרת את
17 הסיבה לאי ביצועה, הרי בתצהיר קצר שצרפה לחוות הדעת מטעמה (באופן תמוה ולא ברור),
18 כתבה בסעיף 2 לתצהיר כדלקמן:
19 "הנני מצהירה כי למיטב זיכרוני לא הוצעה לי בדיקה של שקיפות עורפית,
20 ובכל מקרה לא ניתן לי הסבר בדבר חשיבותה".
21
22 התובעת ביצעה בדיקה זו בכל הריונותיה הקודמים והיא היתה מודעת לבדיקה והכירה
23 בחשיבותה, ואין אמירה זו אלא מגמתית על מנת להאדיר את נושא בדיקת מי השפיר.
24 התובעת נחקרה בנושא זה של התצהיר הקצר הסותר את האמור בתצהיר עדות ראשית. כך
25 השיבה (שם, עמ' 14 ש' 12-33):
26 "ש: בכתב התביעה צורפה חוו"ד של פרופ' שנקר, קראת אותה לפני
27 שהגעת היום? את ראית אותה לפני שהיא הוגשה?
28 ת. אני מעיינת כרגע בחווה"ד של פרופ' שנקר שאת מציגה לי, לא
29 זוכרת.
30 ש. בחווה"ד מצרף פרופ' שנקר תצהיר שאת לכאורה חתומה עליו, ואני
31 מפנה אותך לעמ' 9 לחווה"ד של פרופ' שנקר, האם זו חתימתך על
32 התצהיר?
33 ת. יכול להיות, זה דומה, זה לא בדיוק כמו החתימה שלי היום.
34 ש. לכאורה נראה כי את חתומה על התצהיר?
35 ת. אני לא כל כך זוכרת את החתימה. לא אמרתי שמישהו זייף את
36 החתימה שלי, היא דומה לחתימה שלי.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

1 ש. אני מפנה אותך לסעיף 2 לתצהירך ואני מקריאה לך, שלא הוצעה לך
 2 בדיקת שקיפות עורפית ולא הסבירו לך את חשיבותה?
 3 ת. לא אמרו לי לעשות את הבדיקה עם הדיקור.

4 **בימ"ש:**

5 לא מדובר על בדיקת מי שפיר, אז מה תשובתך כעת?

6 **המשך החקירה:**

7 ת. מעצמי אני מבינה שהבדיקה חשובה בגלל ההריונות הקודמים, אני
 8 מדברת בכללי בדיקה שנתנו לי לעשות היה חשוב לעשות, וזו היתה
 9 הכוונה שלי.

10 ש. ז"א, שאת מאשרת שהבנת שבדיקת שקיפות עורפית היא חשובה
 11 להריון גם אם הרופאה לא הסבירה לך?

12 ת. לא, אני צריכה שיסבירו לי על כל בדיקה, אם כל בדיקה חשובה, ברור
 13 שזה חשוב לי".

14
 15 37. עד כאן תשובותיה של התובעת לגבי בדיקת שקיפות עורפית שלא ביצעה בהריון נשוא
 16 התביעה, על אף שידעה על הבדיקה והכירה את חשיבותה. תשובותיה מתחמקות, אינן
 17 קוהרנטיות ולא מסבירות את הסתירה בין שני התצהירים השונים. ואולם, בכך לא די, גם
 18 את בדיקת החלבון העוברי לא ביצעה התובעת. בדיקה זו כמו גם בדיקת השקיפות עורפית
 19 יכולה היתה לאמוד את הסיכון לתסמונת דאון, וניתן היה לבצע שקלול של כל הגורמים בנוסף
 20 לגילה של התובעת (ראה חקירת פרופ' יוגב). התובעת המבינה כי בדיקת החלבון העוברי
 21 חשובה, ואין כל סיבה שלא לעבור אותה כמו את בדיקת השקיפות העורפית בהיותה בדיקה
 22 בלתי פולשנית, הצהירה בסעיף 11 כי אכן עברה את הבדיקה כנדרש ופנתה למרפאה בקדימה,
 23 אלא שמפאת העובדה שחלפו 10 שנים לא ניתן להוציא את הבדיקות. זה המקום לשוב ולציין,
 24 כי כל בעיה של המצאת ראיות בחלוף 10 שנים, יש להניח לפתחה של התובעת שהגישה
 25 תביעתה 7 שנים לאחר הולדת הקטין.

26
 27 38. אלא שגם בנושא בדיקת החלבון העוברי, חקירתה של התובעת היתה בלתי מהימנה, וכל
 28 הראיות מצביעות יותר על העובדה כי התובעת לא ביצעה בדיקה זו מאשר כן ביצעה. התובעת
 29 נשאלה היכן ביצעה את הבדיקה, והשיבה:

30 **"בקדימה במרפאה אצל האחיות"** (עמ' 12 ש' 7), ושם גם הלכה לחפש את הבדיקה שלא
 31 נמצאה, כך תיארה בעדותה בעמ' 11 מול ש' 31-33, וכך אף תיארה בסעיף 11 לתצהירה.
 32 ואולם, משהטיחה בפניה ב"כ הנתבעת כי באותה תקופה בוצעו בדיקות החלבון העוברי
 33 בביה"ח מאיר ולא במרפאה בקדימה, וכי בירור עם ביה"ח העלה כי מצויה בדיקת שתן בלבד
 34 ולא בדיקת חלבון עוברי, השיבה התובעת:

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

1 "ת. למה שאני אעשה רק בדיקת שתן, למה גם שאני לא אעשה גם בדיקת
2 חלבון עוברי אם אני הולכת לעשות בדיקת שתן? מה הסיבה? אני אומרת שכן
3 עשיתי את הבדיקה של חלבון עוברי, אבל אני לא מוצאת את התיעוד".
4 (עמ' 12 ש' 11-13).

5
6 אכן, אין היגיון באי ביצוע בדיקת חלבון עוברי כפי שאין היגיון באי ביצוע בדיקת שקיפות
7 עורפית. אלה שתי בדיקות כאמור בלתי פולשניות, אינן מסכנות ומוסיפות מידע יקר ערך.
8 התובעת לא התעניינה בתוצאות הבדיקה לכאורה שעברה על פי עדותה. ולשאלת ביהמ"ש
9 השיבה: "חכייתי לבדיקה אצל הרופאה ושהיא תגייד לי" (עמ' 12 ש' 30), אלא שלא מצוי כל
10 תיעוד על כך ברשומות הרפואיות. אף תמוה בעיניי כי כל בדיקות החלבון העוברי משנים
11 קודמת יותר אף משנת 1995 ו-2003 נמצאו בקלות רבה וצורפו לתיק הראיות, ודווקא
12 הבדיקה בהריון נשוא התביעה שהיא האחרונה משנת 2011 לא נמצאה.

13
14 אם מעיינים ברשומה הרפואית שאמורה לשקף את תוצאת הבדיקה, שם נכתב באופן ברור
15 "לא מבצעת בדיקת סקר", ראה מוצג 112 למוצגי התובעת. בחקירת פרופ' יוגב, הסביר
16 המומחה לשאלת ביהמ"ש כי לבדיקת חלבון עוברי שמות נוספים, כגון: סקר ביוכימי שליש
17 ראשון ושני, או טריפל טסט, או בלשון הנפוצה "חלבון עוברי", שהיא אחת משלושת הבדיקות
18 הנבדקות בסקר הביוכימי (ראה עדות המומחה בעמ' 37 מול שורה 6 ואילך). אם כך, כשכתוב
19 לא מבצעת בדיקת סקר – הכוונה שהתובעת לא מבצעת בדיקת חלבון עוברי. רישום זה מזמן
20 אמת, משכנע יותר בעיניי מעדותה הפתלתלה והבלתי מהימנה של התובעת, כי היא זוכרת
21 שעשתה במרפאה (שעה שבדיקה זו בוצעה באותה עת בב"ח מאיר), ואיננה מוצאת את
22 הבדיקה.

23
24
25 39. לאחר שסקרנו את התנהלות התובעת בהריונות קודמים ובהריון הנוכחי, נקל להיווכח כי
26 אין מדובר בתובעת שמקפידה בדקדקנות לבצע את כל הבדיקות על פי סדרן. אלא ככל
27 שההריון מאוחר יותר, התובעת איננה מקפידה על ביצוע הבדיקות, בין אם היתה עסוקה
28 כאם המטפלת בחמישה ילדים קטנים ובין אם לאחר שנולדו 4 תינוקות בריאים ברוך השם
29 לאחר לידת הבת הבכורה שנולדה עם מום מולד, גילתה התובעת מעט אדישות וזחירות
30 ופחות זהירות לגבי ביצוע הבדיקות, ובין אם לאור אמונתה כי ממילא לא תשתנה התוצאה
31 לגבי ההחלטה על הפסקת ההריון. בין כך ובין כך, התובעת לא מבצעת בהריון הנוכחי
32 בדיקות קלות שאינן פולשניות ותורמות מידע רב לגבי תסמונת דאון. באספקלריה זו יש לבוא
33 ולבחון את טענתה לגבי בדיקת מי שפיר, מה הוסבר ומה נאמר באותה פגישה עם הרופאה
34 המטפלת ו/או האחות בטיפת חלב.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

40. באשר לבדיקת מי השפיר, היא הבדיקה נשוא עוולת הרשלנות, טוענת התובעת כי מעולם לא נאמר לה כי עליה לעשות בדיקת מי שפיר, והאמירה ברשומה הרפואית כי היא לא מבצעת את הבדיקה מטעמי דת, היא אמירה לא נכונה (ראה סעיף 10 לתצהיר עדות ראשית). התובעת מבינה היטב כי כל עילת התביעה נשענת על טענתה כי לא הוסבר לה דבר ולא הומלץ לה על ביצוע בדיקת מי שפיר חרף גילה המתקדם (36), והימצאותה בקבוצת סיכון מחמת גיל.

כך היא מעידה בחקירתה "אני לא זוכרת על הדיקור בכלל, שאמרו לי משהו על הדיקור" (עמ' 13 ש' 33), ובהמשך:

"ש. תאשרי לי שבמהלך מעקב, שוחחו איתך על מי שפיר?

ת. לא נאמר לי על מי שפיר, לא אמרו לי ללכת לעשות".

(עמ' 15 ש' 14-13).

ובהמשך:

ש. הוסברה זכאות למי שפיר, נאמר לך?

ת. לא. מי שפיר בוודאות לא נאמר לי.

ש. יש לך הסבר למה היא כתבה את זה?

ת. אני לא יודעת למה רשום שהיא אמרה לי לעשות ולא עשיתי. כל אישה בגיל 35 זכאית ללכת לעשות מי שפיר, אבל לי היא לא אמרה ללכת לעשות מי שפיר.

ש. אני מפנה אותך לעמ' 113 לתיק המוצגים שלנו, את כותבת שהרופאה לא מתכננת לבצע דיקור, פה היא דיברה איתך על דיקור מי שפיר?

ת. לא.

ש. יש לך הסבר למה היא כתבה את זה?

ת. לא.

(עמ' 15 ש' 30 עד עמ' 16 ש' 8).

ד. הרשומה הרפואית

41. מול עמדתה הנחרצת של התובעת כי מעולם לא נאמר לה דבר על בדיקת מי שפיר, והיא לא הודרכה ללכת ולבצע את הבדיקה לאור גילה. מצויה רשומה רפואית, אשר מציינת עובדות שאינן מתיישבות עם עדות התובעת. ודוק, אין מדובר במסמך רפואי בודד, אלא רשומה הפרוסה על מספר מועדים, ובפני שני מטפלים שונים, אשר אין ביניהם קשר, רופאת הנשים במרפאת הנתבעת ואחות טיפת חלב.

42. הרשומה הרפואית במרפאה (להבדיל מטיפת חלב) מתחילה בביקורה הראשון של התובעת במרפאת הנתבעת אצל ד"ר גולד. יובהר, כי הרופאה לא הכירה את התובעת בחמשת

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

- 1 ההריגות הקודמים, וההיריון נשוא התביעה הינו ההיריון הראשון אותו ליוותה. ביום
2 13.12.10 כותבת ד"ר גולד תחת הכותרת תוכנית טיפולית כדלקמן:
- 3 **"הסבר בדיקות סקר בהריון, כולל שקיפות עורפית וסקירה מוקדמת וכן**
4 **בדיקות דם.**
- 5 **סקר ביוכימי שליש ראשון ושני – מעבר לסל השירות.**
6 **קיבלה דף הסבר המפרט בדיקות במהלך ההיריון.**
7 **נתבקשה לפתוח כרטיס ט"ח.**
8 **הפניה להשלמת בדיקות דם ומידע גנטי.**
9 **הוסברה זכאות לדיקור מי שפיר".**
- 10
- 11 **43. ביום 13.1.11 - לאחר כחודש מהביקור הראשון כותבת ד"ר גולד בתלונות: "החליטה לא**
12 **לבצע בדיקות דם, לא מצליחה להישאר בצום עד 8 בבוקר בשל בחילות. לא מבצעת בדיקות**
13 **סקר".**
- 14 בתוכנית טיפולית נרשם: **"בדיקות דם. ט"ח"** (טיפת חלב א.מ.ג.) ראה מוצג 112 למוצגי
15 הנתבעת).
- 16 **ביום 10.2.11 – כעבור חודש נוסף, נרשם בתלונות: "מרגישה טוב, לא מבצעת שקיפות, לא**
17 **מתכננת לבצע דיקור" (מוצג 113 למוצגי הנתבעת).**
- 18 **ביום 17.3.11 – בתלונות נרשם: "מרגישה טוב, תנועות + "התובעת הופנתה לבדיקת שתן**
19 **ודם ובדיקת U.S".**
- 20 **ביום 23.3.11 – נרשם: "בוצעה סקירת מערכות מאוחרת".**
- 21 **ביום 29.5.11 – נרשם: "מרגישה טוב לחצים מידי פעם" (שבוע 31).**
- 22 **ביום 30.6.11 – (שבוע 36.2) נרשם: "מרגישה טוב, תנועות + לחצים לסירוגין, בצקות**
23 **בקרסוליים ללא דמום או ירידת מים. הפניה לבדיקת U.S ובדיקת שתן".**
- 24 **ביום 10.7.11 – (שבוע 37.5) נרשם: "מרגישה טוב, תנועות +".**
- 25 **ביום 27.7.11 – נולד הקטין ג.י.נ.**
- 26
- 27 **44. הרישום הרפואי איננו מפרט תוצאות בדיקת חלבון עוברי או שקיפות עורפית ו/או סקירה**
28 **מוקדמת. נהפוך הוא, הרישום מעיד לכאורה כי התובעת מסרבת במודע לבצע בדיקות סקר**
29 **– חלבון עוברי ולא מתכננת לבצע דיקור מי שפיר. אף בבדיקה של סריקת המערכות, זו נעשתה**
30 **בשבוע 27 ולא בוצעה סקירה מוקדמת. ואף בסקירה זו הוסבר לתובעת כי ניתן לבצע סקירה**
31 **מורחבת עוד יותר על חשבונה. כמו כן, הוסבר לתובעת על הבדיקה והגבלותיה והתובעת**
32 **אישרה את שהוסבר לה (ראה מוצג 120 למוצגי הנתבעת).**
- 33
- 34 **45. בטיפת החלב הרישום הרפואי מעיד על עובדות התואמות את הרישום הרפואי במרפאת**
35 **הנתבעת. במרפאת הנתבעת הרישום ממוחשב, ובמרפאת טיפת חלב הרישום ידני.**

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

- 1 ביום 17.2.11 - הגיעה התובעת לטיפת חלב בהיותה בשבוע 17, שם נרשם ע"י האחות מרינה
2 ע.ה. 3 כדלקמן:
- 3 **"לדבריה לא מעוניינת לעשות שום בדיקות מטעמי דת, כולל ב. גנטיות"** (עמ' 17 למוצגי
4 הנתבעת). באותו יום אף נרשם בכרטיס טיפול ומעקב בפרק בדיקות: **"ב. גנטית – לא מבצעת
5 מטעמי דת"** (ראה נספח 126 למוצגי הנתבעת). באותו כרטיס מעקב (נספח 130 למוצגי
6 הנתבעת), כתוב בכתב יד בפרק "בדיקות נוספות", כדלקמן:
- 7 **"סקירה מוקדמת – לא מבצעת מטעמי דת".**
8 **"סקירה מורחבת – לא מבצעת מטעמי דת".**
9 **"תבחין משולש – לא מבצעת מטעמי דת".**
10 **"דיקור מי שפיר – לא מבצעת מטעמי דת".**
11
- 12 ביום 23.3.11 – ביצעה כאמור התובעת סקירה מאוחרת בשונה מסקירה מורחבת פרטית כפי
13 שנראה בעדותה של האחות מרינה.
- 14
- 15 בפרטי הביקור (מוצג 17 למוצגי הנתבעת), נרשם ב- 23.3.11 כי התובעת הוזמנה ולא הגיעה
16 לביקור. גם ב- 9.5.11 דיברו עם התובעת טלפונית כי לא הגיעה למעקב. התובעת הוזמנה שוב
17 ל-1.6.11 למעקב וגם אז לא הגיעה. ב- 14.6.11, הוזמנה בשיחת טלפון להגיע לביקורת ב-
18 16.6. באותה שיחה נרשם: **"שיחת טלפון עם האישה – לדבריה לא הזדמן לה להגיע למעקב
19 – שיחה על חשיבות המעקב".**
- 20
- 21 ב- 16.6.11 – התובעת הגיעה לביקור שני ואחרון בטיפת חלב, התובעת הגיעה עם מצוקה
22 כשהיא לא חשה בתנועות העובר, התובעת הופנתה מיד למרפאת נשים, ב- 20.6.11 בוצעה
23 עימה שיחה טלפונית בה דיווחה כי עשתה מוניטור ויצא תקין. לדבריה, חשה את העובר,
24 הודרכה מתי לפנות למיון.
25 התובעת הוזמנה פעם נוספת ליום 27.6.11, ולא התייצבה.
- 26
- 27 ב-26.9.11 – נסגר תיק המעקב לאחר בירור טלפוני עם התובעת נודע כי היא ילדה את בנה
28 ביום 27.7.11. מעקב אחר התינוק נעשה בביה"ח.
- 29
- 30 46. לאחר שהובאו לעיל הרשומות הרפואיות, השאלה אליה נדרש ביהמ"ש, האם די בפירוט
31 המובא ברשומה, האם ניתן להשלימה ע"י ראיות נוספות, האם יש מקום להעביר את הנטל
32 על הנתבעת? רבות נכתב על חשיבות ניהול הרשומה הרפואית, ואין צורך לחזור על הדברים.
33 אלא שיש להבין כפי שהבהיר ביהמ"ש בע"א 10218/08, **לארי אברמובסקי נ' ד"ר סיגל
34 אפרים** בעמ' 18 לפסה"ד:
- 35 **"ואולם, לא כל מקרה בו ישנו חסר או ליקוי ברשומות הרפואיות משמעות
36 הדבר תהיה העברת נטל השכנוע. כך למשל במקרה בו על אף החסר ניתן להבין**

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

1 מהתיעוד ברשומות את השתלשלות העניינים ולקבוע את הפעולות שנקטו –
2 לא יועבר נטל השכנוע".

3
4 ובהמשך :

5 "...בין כך ובין כך, גם אם הנטל מתהפך הרי כפי שהראה המשנה לנשיאה
6 רבלין בע"א 10094/07 המוזכר לעיל, גם אם קיים חסר ראייתי לא מן הנמנע
7 הוא שחסר זה יושלם בראיות אחרות".

8
9 47. כך גם מחדד ביהמ"ש מפי כב' השופט עמית בע"א 7416/12 קופ"ח מאוחדת נ' פלוני כדלקמן:

10 "ודוק: ברי כי החסר הרישומי כשלעצמו, לא שולל את הטענה שנאמרו או
11 נעשו דברים נוספים שלא תועדו ברשומות. כפי שהעברת הנטל מכוח
12 דוקטרינת הנזק הראיתי אינה חוסמת את דרכו של הנתבע להשלים את
13 החסר באמצעות ראיות אחרות (עניין לב ארי פסקה 17 והאסמכתאות שם), על
14 אחת כמה וכמה כאשר החוסר ברישום הוא אך ראייה אחת מני מספר ראיות,
15 ואין בו כדי להעביר את הנטל".

16
17 48. במקרה דומה למקרה שבפנינו, דחה ביהמ"ש המחוזי (מרכז) את התביעה בקובעו לעניין
18 הרשומה הרפואית כדלקמן:

19 "יש לזכור כי בענייננו לא מדובר בהיעדר רישום אודות טיפול רפואי, וצוין
20 במפורש כי התובעת סירבה לדיקור מי שפיר. אין חובה לתעד לפרטי פרטים,
21 ולעניות דעתי ניתן להסתפק במקרה זה ברישום הקיים, המצוי במתחם
22 הסבירות. הרישום הרפואי הקיים אינו מעביר אפוא את נטל הראייה אל כתפי
23 הנתבעים, ובוודאי שאינו מקים החזקה שהאמור בו אינו אמת, כפי שטוענים
24 התובעים בסיכומים".

25 (ת"א (מרכז) 5193-11-07, ש.מ.ש. (קטין) נ' ד"ר דניאל מלאך, עמ' 17 לפסה"ד).

26
27 49. ומן הכלל אל הפרט, בענייננו האמור ברשומה הרפואית בדבר סירובה של התובעת לבצע
28 בדיקת מי שפיר, מפורט ביותר ממקום אחד בודד. קיים פירוט הבדיקות הנדרשות בביקור
29 הראשון, וכן קיים תיעוד בביקור השני המפרט את החלטתה של התובעת שלא לבצע את
30 הבדיקות. אינני סבורה כי יש ברישום כדי להעביר את נטל הראייה, וגם אם היה בו, הרי
31 קיימות עדויות של ד"ר גולד והן של אחות טיפת חלב הגב' רבינוביץ שבאות כהשלמה לאותה
32 רשומה רפואית.

33
34 להלן אבחן את עדויות ההגנה שבאות לשמש כראייה נוספת לרשומה הרפואית המדברת בעד
35 עצמה.
36

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

ה. עדות ד"ר גולד – הרופאה המטפלת

- 1
2 50. העדה הגישה תצהיר עדות ראשית, ובסעיף 6 שבו מתארת העדה כי במועד הביקור הראשון,
3 בו פגשה את התובעת לראשונה, שכן חמשת ההריונות הקודמים טופלו ע"י ד"ר ערבה ז"ל,
4 נתנה לתובעת הסבר על כל הבדיקות בהיריון, היא נתנה לה אף דף המפרט את כל הבדיקות,
5 הפנתה אותה לבדיקת דם ומידע גנטי, והוסבר לה על זכאות לבדיקת מי שפיר. בביקור השני
6 ביום 13.1.11, הודיעה לה התובעת כי איננה מתכוונת לבצע בדיקות סקר או בדיקות דם.
7
8 51. בסעיף 10, מצהירה העדה כי בביקור ביום 10.2.11 בהיות התובעת בשבוע 16 להריונה, שוחחה
9 עם התובעת על דיקור מי שפיר ועל חשיבות הבדיקה לגילוי בעיות כרומוזומליות לרבות
10 תסמונת דאון, וזאת בפרט נוכח גילה של התובעת (36), ובסוף הביקור נרשם: "**לא מתבצעת**
11 **שקיפות, לא מתכוונת לבצע דיקור**". עוד הוסיפה העדה ד"ר גולד בסעיף 16 לתצהירה, כי
12 זכור לה שהתובעת ציינה בפניה כי אין בכוונתה לעשות בדיקות שכן ממילא אין בכוונתה
13 להפסיק את ההיריון.
14
15 52. ד"ר גולד נחקרה ארוכות על תצהירה ע"י ב"כ התובעים, ב"כ התובעים בסיכומיו תוקף את
16 עדותה של העדה ומגדיר אותה כ"**חרפה לא פחות**" (עמ' 7 סעיף 26 לסיכומי התביעה). אני
17 סבורה כי לשון חריפה ובוטה זו איננה במקומה.
18
19 53. ב"כ התובעים תקף בחריפות את מהימנות העדה ביחס לאמור בסעיף 12 לתצהירה. בסעיף
20 זה ציינה ד"ר גולד כי התובעת לא ביצעה בדיקת סקר (חלבון עוברי), וכי בשנת 2011 המערכת
21 הרפואית בקופ"ח כללית הייתה ממוחשבת, כך שאם הייתה בדיקה היא הייתה מופיעה
22 בתיקה הרפואי הממוחשב. ב"כ התובעים הציג לרופאה את הנתונים מכרסת טיפת חלב
23 (נספח 17 למוצגי הנתבעת), שם הכיתוב כולו בכתב יד על כרטיס מעקב. העדה הבהירה, כי
24 התייחסה בתצהירה למערכת איתה עבדה במרפאתה, וכי במערכת זו ניתן למצוא נתונים של
25 בדיקות גם משנת 2005, כפי שאכן צרפה התובעת בפועל לתיק המוצגים מטעמה. על חוסר
26 דיוק זה, שמדובר במערכת ממוחשבת במרפאתה הספציפית ולא בכל קופ"ח כללית, בחר ב"כ
27 התובעים להגדיר את עדותה "כחרפה" בסעיף 26 לסיכומיו. אני סבורה כי מדובר בהאדרה
28 ובמהומה על לא מאומה. ברי, שהעדה תעיד על המערכת עמה היא עובדת ולא על כל המערכות
29 בקופת החולים.
30
31 54. עוד טוען ב"כ התובעים, כי ד"ר גולד התרשלה בכך שלא ביקשה את תיקה הרפואי הקודם
32 של התובעת לגבי לידות קודמות. על כך השיבה העדה, כי היא מתשאלת את המטופלת על
33 ההיסטוריה הגניקולוגית שלה, והתובעת סיפרה כי זה הריונה השישי, וחמשת ההריונות
34 הקודמים עברו כתקנם. התובעת לא סיפרה לרופאה המטפלת כי בתה הבכורה נולדה עם מום
35 מולד, אלא הרופאה ידעה זאת בדיעבד רק משהביאה את הילדה אליה לביקורת בהיותה בת
36 16. התובעת עדיין מטופלת אצל ד"ר גולד, עד היום (ראה עדות ד"ר גולד בפרוטוקול מיום

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

1 11.7.22 בעמ' 24 מול ש' 26-33). גם אם הייתי סבורה שעל הרופאה לבקש ולקבל את תיקה
2 הרפואי מהרופא המטפל הקודם, אין לכך כל קשר לעילת התביעה בענייננו, מה עוד שלא הוכח
3 כי זו הפרקטיקה המקובלת והתקנית.
4

5 55. יש לחזור ולזכור שעילת הרשלנות הנטענת, היא כי הרופאה לא המליצה לתובעת לבצע את
6 בדיקת מי השפיר, על אף שהתובעת בעדותה הרחיקה, והעידה בניגוד לרשומה הרפואית כי
7 לא דיברו איתה כלל על מי שפיר (ראה עדות התובעת בעמ' 15 ש' 31), ומוטב כי חקירת העדה
8 הייתה מתרכזת בנושא זה בעיקר ולא בנושאים שוליים שאין להם כל תרומה לנושא השנוי
9 במחלוקת.

10 56. יש להדגיש, כי לתובעת לא היו כל סימני אזהרה או "נורות אדומות" כפי שמגדיר ב"כ
11 התובעת בשאלתו (עמ' 22 ש' 28), הרי גם אם הייתה יודעת ד"ר גולד בזמן אמת על המום
12 המולד בהיריון הראשון, כפי שנאמר לעיל, אין מדובר במום כרומוזומלי שיכול להשפיע על
13 הסטטיסטיקה. גם העובדה שבמשפחת התובע קיים מקרה של תסמונת דאון, אין בה כדי
14 לשנות את הסטטיסטיקה על פי עדות פרופ' יוגב, אלא אם כן זה ילד של התובע או התובעת
15 עצמה. העובדה היחידה שיכולה הייתה לשנות את הסטטיסטיקה היא בדיקת שקיפות
16 עורפית ו/או בדיקת חלבון עוברי שאת שתיהן לא עברה התובעת, וסיבותיה עמה. כך שבפני
17 ד"ר גולד הייתה מטופלת שהסיכון היחיד שלה בעת ביקורה הראשון היה הגיל בלבד. וכך
18 מעידה העדה על הפרקטיקה בה היא נוהגת:

19 אני לא אמרתי את זה. אמרתי אישה שיש לה ממצאים, אני אפרט מה
20 הממצאים ובהתאם ומתוך זה, היא מופנית ליעוץ גנטי ומופנית לבדיקת מי
21 שפיר כדי שהקופה תממן לה אם היא לא הגיעה לגיל 35. ואם היא זכאית
22 ממשרד הבריאות רק על סמך העובדה שהיא עברה את הגיל, כמו במקרה
23 שלנו, אז כשאני כותבת בתיק הוסברה זכאות לבדיקת מי שפיר, אז אני
24 מסבירה למה יש לה זכאות ולמה מומלץ לעשות את בדיקת מי שפיר, ולמה
25 היא צריכה לעשות אותה".

26 (פרוטוקול 11.7.22 עמ' 22 ש' 31-33 עד עמ' 23 ש' 1-3).

27
28
29 העדה נשאלה ע"י ב"כ התובעים אם היתה יודעת בזמן אמת על המום המולד בלידה
30 הראשונה, האם היתה ממליצה לתובעת על בדיקת מי שפיר, והשיבה:
31 "גם ככה המלצתי על בדיקת מי שפיר" (שם, עמ' 26 ש' 11).

32
33 57. עוד העידה ד"ר גולד, כי בכל פעם שחזרה על הכיתוב "לא מבצעת בדיקות סקר", מאחורי
34 כיתוב זה עומד שיח שהיה בין הרופאה למטופלת, וכך מעידה העדה בעמ' 28 לפרו' מול ש' 15
35 ואילך:

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

1 ת"ת. כתבתי שהתוכנית הטיפולית זה בדיקות דם וטיפת חלב, כתבתי דיון
2 תוכנית טיפולית, בדיקות דם, ט.ח (טיפת חלב), זה אומר שהסברתי
3 לה שהיא צריכה לעשות את בדיקות הדם בכל זאת, וביקשתי שתגיע
4 גם לטיפת חלב, זה מעקב היריון שגרתי, אין פה משהו מיוחד. מה
5 שכן, כתוב שבאותו יום לא מבצעת בדיקת סקר, ואם אני כותבת את
6 זה עוד פעם, אז זה אומר שזה עלה עוד פעם לדיון.

7 ש. בימ"ש, את כותבת את זה ב- 13.1 וב-10.2?

8 ת. נכון, יש טעם להעלות את זה לשיחה כל זמן שזה רלבנטי מבחינת גיל
9 היריון כי בשבועות היותר מתקדמים זה כבר לא רלבנטי ואין על מה
10 לדון על זה".

11
12 ואכן, נראה ברישומים כי בביקורים האחרונים בהם הייתה התובעת בחודשי היריון
13 מתקדמים, אין כל כיתוב לגבי סירוב לבצע בדיקות, ואין התייחסות לבדיקות כלל, משמע לא
14 היה כל שיח בין התובעת לד"ר גולד, שכן אין הנושא היה רלבנטי יותר לאור השבוע המתקדם.

15
16 58. אחת מטענות הרשלנות שהועלתה נגד הנתבעת בחוות דעתו של פרופ' שנקר הייתה כי לא
17 הוצאה לתובעת הפנייה לבדיקת מי שפיר, והיא הנותנת שלא הומלץ לה מפורשות לבצע את
18 הבדיקה. טוען ב"כ התובע כי פרופ' יוגב, מומחה הנתבעת עצמו, הודה בחקירתו כי יש צורך
19 בהוצאת הפנייה, אלא שפרופ' יוגב העיד באופן שונה כדלקמן:
20 "אני לא ראיתי הפניה מאחר שכשאישה אינה מעוניינת לבצע בדיקה אין צורך
21 להוציא הפנייה".
22 (פרוטוקול מיום 12.6.22 עמ' 20 ש' 16).

23
24 וכן בעמ' 29 מול ש' 26:

25 "הסיבה שלא הוצאה הפניה קרוב לוודאי זה מהסיבה שהיא פשוט לא
26 מעוניינת במי שפיר, אבל את זה יחליט ביהמ"ש לא אני".

27
28 לגבי עצם הוצאת ההפניה, מעיד פרופ' יוגב:

29 "...אני לא שולח הפניות לעצמי ואני לא עובד בקופת חולים, אבל אם אישה
30 הולכת לבדיקת מי שפיר כתוצאה משיחה שהיא מקבלת בה הסבר סיום
31 השיחה הוא בהפניה".

32 (שם, עמ' 20 ש' 5-6).

33
34 היינו, לדעתו של פרופ' יוגב יש להוציא הפניה מקום שהמטופלת מבקשת ומסכימה לבצע את
35 הבדיקה. מאחר והמומחה מעיד כי איננו עובד בקופת חולים, עדיפה בעיניי עדותה של ד"ר
36 גולד שמסרה הסבר מפורט והגיוני לאי הוצאת הפנייה.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

59. ד"ר גולד נשאלה לגבי נוהל הוצאת הפניה לבדיקת מי שפיר, והסבירה :

ש. אישרו לנו הרופאים שהיו פה, ואני רוצה שתאשרי לנו גם את, שהתובעת לא יכלה לבצע בדיקת מי שפיר מבלי לצאת עם הפנייה?

ת. לא.

ש. רק מה לעשות שהמומחה שלכם אישר לנו את זה.

ת. מספיק שהיא תגיע למכון גנטי, אני לא יכולה להגיד לך על 2011, אבל עד כמה שאני זוכרת, כדי לעשות בדיקה במסגרת "הזכאויות", כל מה שצריך זה להגיע למכון הגנטי, וזה לא משנה איזה מכון גנטי, של הכללית או של פרטי כמו אסותא, כי מי שמממן זה משרד הבריאות ולא צריך טופס 17. למיטב ידיעתי וזכרוני כך היה גם ב- 2011, היא יכלה להגיע לבלינסון או במאיר, איפה שהיא רוצה, אם היא היתה רוצה".

(פרוטוקול מיום 11.7.22 עמ' 23 שי 12-1).

וכך בהמשך בעמ' 25 מול שי 28 ואילך :

ש. אם אנחנו נלך למרפאה שלך, ונבדוק בשנת 2011 מה שאת אומרת לנו, זה שבשנת 2011 לא הוצאו הפניות לבדיקות למי שפיר?
ת. זה לא מה שאמרתי. אני רוצה להסביר. יש זכאות על פי דין ויש זכאות על פי בעיה רפואית. ומי שבחרת לעשות בלי שום סיבה רפואית או גיל, לא צריכה הפנייה היא פשוט הולכת ומשלמת כסף. ומי שיש לה זכאות על פי בעיה רפואית, תקבל הפניה מסודרת כולל ייעוץ גנטי. ומי זכאית על פי דין, לא מחויב לתת הפניה מפני שהיא יכולה לבוא למכון הגנטי ולעשות את דיקור מי השפיר גם אם אין לה הפנייה".

מקובל עלי ההסבר של ד"ר גולד, עצם היעדר ההפניה אין בה להצביע על היעדר הסבר באשר לבדיקת מי שפיר, פעמיים ברשומה של ד"ר גולד מופיע נושא זה, בביקור הראשון נכתב כי הוסבר זכאות לבדיקת מי שפיר, יש להניח כי נעשה שיח ולו מינימאלי מדוע קיימת זכאות, והסיכון האינהרנטי הקיים מעל גיל 35. והן בביקור הנוסף, בשבוע 16 ביום 10.2.11 כשנכתב "לא מבצעת שקיפות, לא מתכננת לבצע דיקור", הדעת נותנת כי ד"ר גולד לא היתה כותבת מילים אלו אם לא קדמה לכך שיחה, לגבי בדיקת דיקור מי שפיר.

60. ד"ר גולד נתבקשה ע"י ב"כ התובעת לזהות את התובעת במכשיר הטלפון הסלולרי שלו, והיא זיהתה אותה. עוד הוסיפה ד"ר גולד, כי היא זוכרת את התובעת ספציפית והסברה היה כדלקמן :

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

1 "אני לא אמרתי את זה, אל תשים לי מילים בפה. אני אסביר למה אני זוכרת
 2 אותה, בשיחה שלי איתה כשהסברתי לה על דיקור מי שפיר, היא אמרה שהיא
 3 לא תעשה כי בעלה לא מסכים, זה משהו אישי כי זה עצבן אותי וזה הרגיז
 4 אותי, כי היה לי את הרושם שהיא כן רוצה והיא לא עושה בגלל שהוא לא
 5 מסכים. אני זוכרת את השיחה הזאת, כי באותו רגע זה הרגיז אותי שהוא
 6 מקבל החלטות בשבילה והיא לא אומרת שום דבר. ואז היא אמרה הוא לא
 7 מסכים, ואנחנו בכל מקרה לא נפיל את ההיריון, אז בגלל זה אני זוכרת את
 8 השיחה הזו".
 9 (שם, עמ' 26 ש' 24 ואילך).

10
 11 61. העדה נשאלה מדוע לא רשמה פרטים אלה בכרטיס הרפואי של התובעת, והשיבה:
 12 "אני לא יכולה לרשום את זה ברשומה הרפואית כי זה רושם שלי" (שם, עמ' 27 ש' 6). העדה
 13 לא ציינה זאת בתצהירה, והעידה על כך באופן ספונטני משנשאלה כיצד היא זוכרת את
 14 התובעת. העדה הצהירה בסעיף 16 לתצהירה כי היא זוכרת את התובעת, וזכור לה שאמרה
 15 לה שבכל מקרה אין בכוונתה לבצע הפסקת היריון. אני נותנת אמון מלא בעדות העדה.
 16 ראשית, אמירות אלה מתיישבות עם עדות אחות טיפת חלב כפי שנראה בהמשך, והן כי
 17 התובעת המשיכה להיות מטופלת של העדה עד היום, ואף הביאה את בתה לטיפול אצלה. אין
 18 נתק בין התובעת לד"ר גולד, ולפיכך סביר בעיניי שד"ר גולד תזכור את התובעת ואת המקרה
 19 של הולדת הקטין עם תסמונת דאון.

20
 21 62. בניגוד לדעתו של ב"כ התובעים, אני סבורה כי ד"ר גולד העידה באופן מקצועי ומהימן, מה
 22 גם שעדותה תואמת כאמור את עדות הגב' מרינה, אחות טיפת חלב, אשר מעידה דברים
 23 דומים, מבלי שהשתיים עבדו יחד. להלן אבחן את עדות אחות טיפת חלב.

ו. עדות אחות טיפת חלב – גב' רבינוביץ

24
 25
 26 63. העדה מפרטת בתצהיר עדות ראשית, כי התובעת ביקרה בטיפת חלב פעמיים בלבד. בפעם
 27 הראשונה ב-17.12.11 נפתח כרטיס טיפת חלב, בעת היות התובעת בשבוע 17 להריונה! ובפעם
 28 השנייה ביום 16.6.11 בו הגיעה לביקור והתלוננה כי איננה חשה את תנועות העובר. התובעת
 29 הופנתה למרכז לבריאות האישה בדחיפות. מעבר לכך, כרטיס המעקב מלמד כי נקבעו
 30 לתובעת מספר ביקורים בהם לא התייצבה למעקב.

31
 32 64. בפתח הכיתוב בכרטיס הרפואי נרשם בכתב ידה של העדה:

33 "...לדבריה לא מעוניינת לעשות שום בדיקות מטעמי דת כולל ב. גנטית".

34 (ראה מסמך 17 למוצגי הנתבעת). גם במסמך 19 נרשם בכרטיס: "ב. גנטית לא מבצעת
 35 מטעמי דת". ובמסמך 23 נרשם בכתב יד: "סקירה מוקדמת – לא עושה מטעמי דת". סקירה
 36 מורחבת – לא עושה מטעמי דת". באותו כרטיס מודפס שם הבדיקה "תבחין משולב" ומולו

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

- 1 הכיתוב "לא עושה מטעמי דת". כך גם מול הבדיקה "דיקור מי שפיר" – לא עושה מטעמי
2 דת".
3
- 4 65. העדה העידה כי היא לא זוכרת את התובעת ספציפית, אבל היא זוכרת את דפוס עבודתה בעת
5 קבלת מטופלת חדשה, וכך העידה אחות טיפת חלב (פרוטוקול מיום 12.6.22 בעמ' 60 מול
6 שורה 29 ואילך):
7 "העדה, גב' רבינוביץ: תראה, בתיק הספציפי הזה אני לא זוכרת כי אני לא זוכרת אותה.
8 אבל אני יכולה לדלקם לך עכשיו כשאני כבר לא עובדת כמעט 10
9 שנים בכללית, אני יכולה לדקלם לך עכשיו את ה-speech שאני
10 נותנת לכל הנשים ההרות. בעל פה ואתה גם תעיר אותי מתוך
11 שינה. זה אותו speech של אותן בדיקות שפשוט חוזר על עצמו כל
12 פעם שמגיעה האישה הרה חדשה בהתאם לשבוע שהיא מגיעה.
13 וזה, שוב פעם, תעיר אותי מתוך שינה, אני אדקלם לך אותו בעל
14 פה. וזה לוקח משהו כמו 5 דקות להגיד את זה.
15 וכאשר יש משהו חריג האם את אומרת לה תקשיבי, יש משהו
16 חריג. את צריכה לשים לב יותר מהמטופלת, מההרצאה רגילה?
17 נכון, וזה גם מה שאני כתבתי בביקור הראשון שהיתה כי היתה לה
18 ילדה שנולדה עם מום וכתבת שהיא צריכה יותר לעשות אולטרה
19 סאונד מכוון למערכות השתן והפניתי אותה לרופא.
20 האם המלצת לה על בדיקת מי שפיר?
21 העדה, גב' רבינוביץ: כמובן, כי היתה מעל גיל 35".
22
23
- 24 66. לא מיותר לציין, שעל אף המלצתה של האחות, התובעת לא ביצעה U.S מוכוון למערכות
25 השתן. ב"כ התובעת חקר את העדה באשר לשאלה האם רק יידעה את התובעת על זכאותה
26 או המליצה לה לבצע את הבדיקה, שהרי זו טענת התובעת ועל כך נשענת תביעתה, והעדה
27 השיבה כך:
28
29 "העדה גב' רבינוביץ: לא. מבחינת האישה עצמה, מבחינת המצב הרפואי שלה, זו
30 הזכאות שלה דרך משרד הבריאות וזו ההמלצה שלי לכל הנשים
31 מעל גיל 35. אם היא היתה בת 34 ו-11 חודשים הייתי אומרת לה,
32 תקשיבי, את לא זכאית ע"י משרד הבריאות אבל את יכולה ואני
33 ממליצה לך. פה היא היתה זכאית ופה זה כאילו, אני אמרתי לה
34 שהיא יכולה לעשות, שזה בחינם וזה בודק א', ב', ג', ד', בבקשה
35 לכי תעשי".
36 (שם, עמ' 61 ש' 24-30).

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

1
2 67. עוד העידה הגב' רבינוביץ בחקירה נגדית, כי היות התובעת בהיריון בת 36 איננו מקרה נדיר
3 או חריג, ולפיכך לא היה מקום לתת התייחסות מיוחדת למעט בהמלצה לבצע את בדיקת מי
4 השפיר. ולדבריה, "זה שהיא בת 35 ויש לה ילדה עם מום, זו לא אינדיקציה למעקב יותר
5 דחוף" (שם, עמ' 74 ש' 29). אני סבורה כי יש בדבריה אלה של העדה טעם רב, שהרי אין בפני
6 הגורמים המטפלים כל מידע לגבי בדיקות נוספות כמו חלבון עוברי או שקיפות עורפית
7 שיכולים היו להגדיל את אחוזי הסיכון ולהפוך את התובעת למקרה "חריג", שהרי הסיכון
8 הנובע אך ורק מפאת הגיל הינו סיכון שכיח לכלל הנשים ההרות מעל גיל 35. זאת ועוד, כפי
9 שנאמר לעיל ע"י מומחה התובעת, גם סיכונים כרוכים באותה הבדיקה, הסיכון להפלות קיים
10 בסבירות של 1:200 בשעה שהסיכון למום רק מחמת גיל 294:1.

11 צא ולמד, מדובר בהחלטה לא פשוטה שעל האישה ובעלה לקבל לפני ביצוע הבדיקה, ואולם
12 לאור העדויות נראה כי התובעת קיבלה החלטה בשלב די מוקדם שלא לבצע את הבדיקות
13 מאחר וממילא לא היתה מקבלת החלטה של הפסקת היריון.

14
15 68. עדותה זו של הגב' רבינוביץ הינה עדות חשובה ותומכת בעדות ד"ר גולד. יש לציין, כי השתיים
16 לא עובדות בצמוד, המערכת הממוחשבת של הרופאה איננה מחוברת לטיפת חלב המנהלת
17 רישום ידני על גבי כרטיס מעקב היריון, והכיתוב הזהה בשני המקומות כי התובעת נמנעת
18 מלבצע בדיקות באופן מודע, ומטעמי דת, היא הנותנת כי גרסת ההגנה אמינה יותר ותואמת
19 את הראיות.

20
21 69. במאמר מוסגר אוסיף ואומר, כי יש טעם בטענת ב"כ הנתבעת ואכן "ריחפה" באוויר טענת
22 הזיוף שהעלה ב"כ התובעים במהלך חקירות העדים, כך לדוגמא ראה פרוטוקול הדיון
23 בחקירת הגב' רבינוביץ בעמ' 57 מול שורה 14 ואילך. מלבד העובדה שב"כ הנתבעת התנגדה
24 לאלתר לקו חקירה זה אשר מהווה הרחבת חזית. הרי מדובר בטענה חמורה הגובלת במעשה
25 פלילי, בזיוף, תרמית ומרמה. טענות כגון אלו יש להוכיח ברף גבוה מהרף של טענה רגילה
26 במשפט אזרחי.

27
28 וכך ראה לעניין זה בע"א 13-10-31560, הוועדה המקומית לתכנון ובנייה נ' הולילנד, בעמ' 18
29 לפסה"ד:

30 "עוד נקבע שכמות הראיות ורף הראיות הנדרשים לגבי טענה מעין פלילית
31 נוסח זיוף ותרמית גבוהים יותר מהרגיל ומצריכים הבאת ראיות כבדות משקל
32 מהרגיל".

33
34 ועוד ראה לעניין זה בע"א 3546/10 מישאלי נ' קליין, פסקה 14 לפסק הדיון של כב' השופט
35 עמית:

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 18-07-56173

1 "....הרי שכמות הראיות ורף הראיות הנדרש לגבי טענה מעין פלילית נוסח
2 זיוף ותרמית הוא גבוה יותר. קיימת זיקה בין חומרת הטענה לעוצמת ההוכחה
3 הנדרשת להוכחת הטענה".

4 במקרה זה מלבד אמירה של ב"כ התובעים לחלל האוויר, לא הונחה כל ראשית ראיה
5 לתשתית עובדתית כזו. ודוק. לתובעת היו 7 שנים עד הגשת התביעה לבצע את כל הבדיקות
6 והחקירות הנדרשות.
7

ז. היעדר קשר סיבתי

8
9
10
11 70. לטעמי, לא הוכח כי הנתבעת התרשלה. די בתיעוד הרפואי הנמצא משני מקורות נפרדים,
12 ממרפאת ד"ר גולד וטיפת חלב, על מנת לשכנע כי לתובעת היתה ידיעה ברורה על הצורך
13 בביצוע בדיקת מי שפיר, והיא בחרה באופן מודע לא לבצע דיקור, כמו גם לא לבצע בדיקת
14 שקיפות עורפית ובדיקת חלבון עוברי, או סקירת מערכות מוקדמת.
15

16 71. משעה שהונח בפני התובעת כל המידע הנחוץ לגבי הסיכון בגיל 35, הרי ההחלטה היא שלה
17 ושלה בלבד. אין להטיל על הרופאה את ההחלטה אם לבצע את הבדיקה, מה גם שהחלטה זו
18 לא ישימה ללא שיתוף פעולה של המטופלת. גם לדרבן את התובעת לבצע את הבדיקה הוא
19 מעשה פסול לטעמי. שעה שמדובר בסיכון להפלה, או סיבוכים לזיהומים בשיעור לא מבוטל,
20 מי יתקע כף לידינו שתוצאת הבדיקה תהא תקינה וההריון יסתיים בהפלה עקב סיבוך
21 בבדיקה. המלצה חמה כזו המדרבנת לבצע בדיקה פולשנית מסוכנת, היא באחריות המטופלת
22 בלבד. החלטה שיש בה סיכון בריאותי צריכה להתקבל ע"י המטופל. תפקידו של הרופא להניח
23 בפני המטופל את כל הסיכונים והסיכויים, על מנת שיוכל להשתמש בשיקול דעתו ולקבל
24 החלטה מושכלת, וראה עדותו של פרופ' יוגב בעמ' 32 מול ש' 12, שם מעיד מומחה הנתבעת
25 כי רופאים לא נותנים המלצות לבדיקת מי שפיר, אלא מיידעים על הזכאות, והמלצה זה כבר
26 עניין של החלטת המטופלת.
27

28 סבורני, כי עם קבלת ההחלטה יש לכבד את רצון האם והמשפחה, דומה כי כך נהגו במקרה
29 זה. עצם הכיתוב על "זכאות לדיקור מי שפיר" מהווה אינדיקציה לשיח שנערך בין הרופאה
30 למטופלת. גם הכיתוב לאחר מכן כי היא לא מתכוונת לבצע הדיקור, מלמד על שיח נוסף
31 שנעשה בנושא.
32

33 כבר נפסק לא אחת כי די בהנחת ההסברים המלאים ואין "לרדוף" אחר המטופלת ולוודא
34 שביצעה את הבדיקות. ראה לעניין זה 10218/08, לארי אברמובסקי נ' ד"ר סיגל אפרים, וכן
35 ע"א 119/05 חליפה נ' משרד הבריאות, שם נפסק כי קביעת חזקה לפיה רופא שלא "חיפש"
36 את המטופל ווידא ביצוע הבדיקות – התרשל – הינה מרחיקת לכת. עוד נפסק באותה פסיקה,

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

1 כי גם "נדנדוד" מצד הרופא לבצע בדיקות שונות עשוי להוות לחץ על המטופל ולפגוע ביכולתו
2 לתת הסכמה מדעת לטיפול המוצע".
3 (סעיף 26 לפסה"ד אברמובסקי).

4
5 72. אינני יכולה לקבל את עדות התובעת כי מעולם לא אוזכרה בדיקת מי שפיר. עדיפה בעיניי
6 הרשומה הרפואית משני מקורות שונים, הזהים בתוכנם ונרשמו בזמן אמת, מעדותה היחידה
7 של התובעת שהינה בעלת דין ומעוניינת בתוצאות ההליך.

8
9 73. עוד נרשם, כי סירובה של התובעת לבדיקות נבע "מטעמי דת", כך נרשם בכרטיס המעקב
10 בטיפת חלב ויותר מפעם אחת. בניסיון לקעקע את העובדה הכתובה ב"רחל בתך הקטנה",
11 טען ב"כ התובעים כי התובעת בשנת 2011 היתה ללא כיסוי ראש ולא היתה דתיה, ובנושא זה
12 חקר את עדי ההגנה מספר פעמים וביקש להציג תמונות של התובעת מאותה תקופה. דומה
13 כי מה שהיה ברור מאליו לעדים, לא היה ברור לב"כ התובעים (ואולי כן).

14
15 משנשאל בנושא זה פרופ' יוגב, השיב כדלקמן:
16 "כן. אמונתה היא, לא כתבתי "אמונתה הדתית". זו תפיסת עולמה. דרך אגב,
17 יש מדינות רבות בעולם של על דאון אין בכלל שאלה, לא מפסיקים היריון".
18 (פרוטוקול מיום 12.6.22 עמ' 41 ש' 3).

19
20 74. כך גם בעדותה של אחות טיפת חלב גב' רבינוביץ, העדה העידה כי בדרך כלל מה שנשים דתיות
21 אומרות שהן לא עושות בדיקות רפואיות, או אז הטיח בפניה ב"כ התובעים כי התובעת לא
22 הייתה דתייה באותה עת, והגב' רבינוביץ השיבה:

23 "עו"ד נוי: רק שהיא לא היתה אישה דתייה באותה תקופה.
24 העדה, גב' רבינוביץ: קודם כל אישה, העניין של בן אדם מאמין בקדוש
25 ברוך הוא ולא, וסומך עליו ולא מבצע בדיקות, לא
26 אומר שהיא צריכה להיות עם הסימנים החיצוניים
27 כמו כיסוי ראש. אתה מבין שזה שני דברים נפרדים,
28 כן?

29 (עמ' 68 ש' 24-26).

30
31 75. גם ד"ר גולד נחקרה בנושא זה, לאחר שזיהתה את התובעת במכשיר הטלפון של ב"כ
32 התובעים, והעידה בעמ' 20 מול שורות 27-30 כדלקמן:

33 "ת. התמונה שאני זוכרת אותה מולי היא עם כיסוי ראש, כמו שהראית לי
34 בווטצאפ. אני לא יכולה להגיד לך בוודאות, אבל אני חייבת להגיד
35 משהו, האם אישה דתייה או מאמינה חייבת לשאת סממנים חיצוניים

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

1 של היותה דתייה? יש לי הרבה מאוד מטופלות מאמינות, הסממנים
2 החיצוניים לא קשורים להבעת האמונה שלה והדרך שלה".

3
4 ב"כ התובעים לא הרפה והמשיך לחקור בנקודה זו את ד"ר גולד, כשהוא מציג ומגיש תמונות
5 של התובעת בתקופת הריונה נשוא התביעה, על כך השיבה ד"ר גולד כדלקמן:
6 "ש. אבל ראינו שהגברת הסתובבה עם מחשוף, עם שיער פזור, אדם
7 שמסתובב עם מחשוף ושיער פזור לא עושה בדיקות מטעמי דת?
8 ת. כן, אין שום קשר בין הנראות החיצונית לבין מערכת האמונה.

9 ש. איפה העובדות בשטח?

10 ת. אני רואה מטופלות אצלי במרפאה, נשים שלא היתה מעלה על דעתך
11 שהן שומרות נידה, והולכות למקווה, ומנהלות אורח חיים דתי, ועדיין
12 מסתובבות בצורה שאם אתה היית מסתכל עליהן ברחוב ושואל אם
13 היא דתייה או לא, היית אומר שהן לא דתיות. לא תמיד החיצוניות
14 מלמדת על האמונה".

15 (עמ' 21 ש' 11-3).

16 יתרה מכך, אף מומחה התובעים פרופ' שנקר מעיד בהנחה שהתובעת משתייכת למגזר הדתי
17 "ואצלינו מדובר באישה דתייה" (עמ' 7 ש' 19), וזאת בניגוד לטענת ב"כ התובעים. אין
18 מחלוקת כי בזמן עדותה בביהמ"ש היתה התובעת דתייה עם כיסוי ראש. גם בהנחה שאקבל
19 עובדתית כי בשנת 2011 לא היתה התובעת עם כיסוי ראש, אין בכך ולו מאומה עם החלטה
20 שלא לבצע הפלה ופועל יוצא מכך לא לבצע את בדיקות הסקר ובדיקות הדיקור מטעמי דת.
21 שהרי אם לא תבצע הפלה, ממילא אין להידרש לבדיקות, לבטח לא לבדיקות פולשניות
22 ומסכנות את ההיריון.

23
24 76. האם היעדר סממנים חיצוניים, כגון היעדר כיסוי ראש בהכרח מעידים על אמונתה ותפיסת
25 חייה בזמנים הרלבנטיים להריון נשוא התביעה? כפי שהעידו עדי ההגנה, התשובה לכך
26 שלילית. משכבר הימים, לימדונו חז"ל בפרקי אבות שלא להסתכל בקנקן אלא במה שיש בו.
27 יש לעשות אבחנה ברורה בין קיום מצוות לבין אמונה. אמת שהשניים דרים יחד בדרך הטבע,
28 ואולם בתקופותינו רבים בעלי אמונה ואף אמונה חזקה שאינם שומרים את כל המצוות
29 כהלכתן, לא תמיד ניתן לאמוד את צפונות ליבו ומערכת ערכיו ואמונותיו של אדם מחיצוניותו
30 בלבד. העובדה שהתובעת התהלכה ללא כיסוי ראש בזמן ההיריון נשוא התביעה, איננה
31 מלמדת על מערכת ערכיה ואמונותיה, על פיהם קיבלה את ההחלטה לא לבצע הפלה במקרה
32 הצורך ולפיכך לא לבצע בדיקות.

33
34 77. עובדה תמוהה היא בעיניי, שלא התובעת ולא התובע מצאו לנכון להצהיר בתצהיר עדות
35 ראשית, באופן ברור ונחרץ, כי לו היו יודעים שהעובר עם תסמונת דאון, היו מפסיקים את

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

- 1 ההיריון לאלתר. לא מצאתי לעובדה תמוהה זו הסבר, אלא אם כן התובעים חששו להצהיר
2 על עובדות שאינן נכונות.
- 3
4 78. חיזוק לכך מצאתי בעדות העובדת הסוציאלית שטיפלה בתובעת. העו"ס הגב' ורד פלוטקין
5 ע.ה. 2, עובדת במכון להתפתחות הילד ופגשה בתובעת ביום 30.10.11, שלושה חודשים לאחר
6 לידת הקטין. בסעיף 6, מצהירה העדה כי התובעת שיתפה אותה כי לא ידעה במהלך ההיריון
7 כי מדובר בתסמונת דאון, והוסיפה כי גם אם היתה יודעת לא היתה מפסיקה את ההיריון.
8 העדה מפנה לנספח 29 למוצגי הנתבעת, שם נכתב בזו הלשון:
9 **"סיכום והתרשמות (פניה, התפתחות, משפחה).**
10 **תינוק בן שלושה חודשים, תסמונת דאון, ילד שישי במשפחה. לא היה ידוע**
11 **במהלך ההיריון כי מדובר בתסמונת דאון אך האם אמרה כי גם אם היתה**
12 **יודעת על כך לא היתה מפסיקה את ההיריון"...**
- 13
14 79. יוער, כי תרשומת זו נעשתה בזמן אמת בהיות הקטין כבן שלושה חודשים, לא נשמעה מהאם
15 כל טרזוניה על היעדר הסברים או המלצות לבדיקת מי שפיר. תחת זאת, אמרה אמירה
16 ספונטנית שתואמת את הכיתוב ברשומות הרפואיות, על פיהן בחרה שלא לעשות בדיקות
17 מטעמי דת.
- 18
19 80. ב"כ הנתבעת שאל את גב' פלוטקין מניסיונה, האם יכול להיות שאישה העומדת לפני הפלה
20 בשבועות מתקדמים תחשוב אחרת מאישה המחזיקה את התינוק ביד, והעדה השיבה בחיוב
21 כי הדבר אפשרי. ב"כ הנתבעת התנגדה לכל עדות סברה ועדות שבמומחיות.
- 22
23 81. אני סבורה, כי מענה על שאלה זו איננו דורש מומחיות מיוחדת אלא היגיון בריא. אמירה זו
24 של התובעת נמסרה גם מיד לאחר לידת הקטין בביה"ח לניאדו. כך במסמך 144 למסמכי
25 הנתבעת כעשרה ימים לאחר לידת הקטין כותבת העו"ס בביה"ח:
26 **"עלה גם נושא הגורמים ל-D.S, בדיקות היריון ואופציה של הפלה, הסברתי**
27 **את האטיולוגיה וכי כרגע נתמקד בקיים, מה גם שאם בכל מקרה לא היו**
28 **עושים הפלה, אולי אין טעם בבדיקות".**
- 29
30 דומה, כי הלך רוח זה של התובעת סמוך מאוד ללידה בזמן בו התלבטה עפ"י הדו"ח הסוציאלי
31 אם לקחת את התינוק לביתה, משקף נאמנה את אמונתה כי בכל מקרה לא היתה מחליטה
32 על הפסקת היריון. הן החלטה זו והן החלטה שלא לבצע את הבדיקות, מנתקות כל קשר
33 סיבתי, גם אם הייתי מוצאת כי הנתבעת התרשלה. ומסקנתי היא, שהנתבעת לא התרשלה,
34 והניחה בפני התובעת את כל המידע הנדרש לצורך קבלת החלטה אם לבצע את הבדיקה, אם
35 לאו. התובעת משיקוליה, ככל הנראה משיקולי אמונה ומצפון, בחרה שלא לבצע את הבדיקה.
36 אין הנתבעת צריכה לשאת בפיצוי התובעת על תוצאת החלטה. לעניין זה של שאלה

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

1 היפותטית, ראה גם בת"א 13-05-39999 אלעמור ואח' נ' רפאלוס, שם בעמ' 15 קובע ביהמ"ש
 2 מפי כב' הש' גנות, בנסיבות דומות למקרה דנן, כדלקמן:
 3 "...כך למשל הוברר כי בשבעת הריונותיה הקודמים לא נרשמה בטיפת חלב
 4 לפני שבוע 17, לפחות באחד ההריונות סירבה לבצע בדיקת חלבון עוברי,
 5 ולפחות בשניים מהריונות הגיע לאחר המועד האפשרי לביצוע הבדיקה. קרי:
 6 מדובר באישה אשר מתעלמת מההנחיות הרפואיות ואיננה מבצעת אותן, ועל
 7 כן המסקנה ההיפותטית הנדרשת היא, כי אילו היתה התובעת מופנית בשבוע
 8 11 להריונה לבדיקת סיסי שליה, היא לא היתה מבצעת את הבדיקה".

9 (לעניין הצורך הקבוע להכריע בשאלת היפותטיות בתיקי נזיקין ראו: ע"א 1326/07 ליאור
 10 המר ואח' נ' ד"ר עמי עמית. סעיף 46 לפסה"ד והפסיקה המצוטטת שם).

11
 12 דומה, כי כך אף בענייננו, גם אם הייתה מבצעת התובעת את כל הבדיקות אליהן נשלחה, כפי
 13 הנראה לא הייתה מקבלת החלטה על הפסקת ההיריון, ולפיכך ממילא לא התאמצה לעבור
 14 את כל הבדיקות הנדרשות לגילוי מומים בעובר.
 15

ח. נזק

16
 17 82. משלא מצאתי כי הנתבעת התרשלה, לא היה מקום להיכנס ולדון בשאלת הנזק. מעבר לצורך,
 18 אתייחס בקצרה לשאלת הנזק, לו הייתה מתקבלת טענת הרשלנות. הצדדים צרפו חוות דעת
 19 לעניין הנכות.

20
 21 83. מטעם התובעת הוגשה חוות דעתם של רופאת הילדים ד"ר גורביץ מינה, הרופאה קבעה כי
 22 בגין תסמונת דאון יש מקום לפסוק 100% ובגין המיפלגיה חלקית וחוסר יכולת שימוש בפלג
 23 גוף שמאל 60% נכות, בגין קושי ראייה 10%, ובגין קושי שמיעה 10%.

24
 25
 26 84. מומחה הנתבעת ד"ר הימן אלי, מומחה ברפואת ילדים ונירולוגית ילדים, קבע בחוות דעתו
 27 כי נכותו של הקטין הוא שילוב של לקות משנית לתסמונת דאון, וחלק מהנכות נובע מפגיעה
 28 איסכמית במהלך ההיריון שאינה קשורה לתסמונת דאון ולא ניתן היה לאבחן אותה או למנוע
 29 אותה. פגיעה איסכמית זו, היא המקור להומיפיזיס שמאלית. אירוע איסכמי זה נוצר במהלך
 30 ההיריון ולא קשור לתסמונת דאון. המומחה חילק את הנכות בגין תסמונת דאון בשיעור של
 31 65%-60% בגין הומיפיזיס שמאלי.
 32

33 85. המומחים לא זומנו לחקירה ולא נשלחו להם שאלות הבהרה. מאחר ומומחה הנתבעת
 34 מתמחה בנירולוגית ילדים, וחוות דעתו מקיפה ומפורטת יותר, היא מועדפת בעיניי. כמו כן,
 35 יש לקחת בחשבון כי קיימת נכות גבוהה שקולה לתסמונת דאון שאיננה קשורה לתסמונת
 36 אלא לאירוע איסכמי בהיריון שלא ניתן היה לאבחן אותו קודם.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

1
2 86. כך שחישוב הפיצוי צריך להיעשות עפ"י שיעור הנכות שנקבע ע"י מומחה הנתבעת ד"ר היימן
3 בשיעור של 65%.

4
5 87. מומחית התובעים ד"ר גורוביץ לא התייחסה לנושא תוחלת החיים, ואולם בחוות דעתו של
6 מומחה הנתבעת הובאו אסמכתאות ויש התייחסות נרחבת לתוחלת החיים שעומדת על 50-
7 55 שנה.

8
9 88. על פי חוות דעתו של מומחה הנתבעת ובהיעדר התייחסות בחוות דעת מומחית התובעת,
10 הקטין כבעל תסמונת דאון ישהה במסגרת החינוך המיוחד עד גיל 21 ליום לימודים ארוך עד
11 השעה 17:00-18:00, במימון המדינה. לאחר גיל 21, ישהה במסגרת דיור קהילתי מוגן במימון
12 המדינה, במסגרת זו יעבוד בעבודה מוגנת/טיפולית התואמת את יכולתו בפיקוח רצוף 24/7.

13
14 89. בהתאם להלכה (ע"א 6738/06 סהר נ' באסל אבו עאהד, יש לחשב את שווי ההוצאות
15 הנחסכות במוסד בשיעור של 70%, ויש לחשב את הפסד השכר ב-30% מהשכר הממוצע במשק
16 עד תוחלת החיים של גיל 52.5 (ממוצע בין 50-55). סכום זה מסתכם בכ- 600,000 ₪.

17
18 90. בגין עזרת הזולת - אני מקבלת את חישוב הנתבעת להוצאות בשיעור 3,000 ₪ לחודש, ולאחר
19 גיל 21 בסך 1,500 ₪ לחודש, חישוב המביא לסך של 850,000 ₪.

20
21 91. הוצאות רפואיות ונסיעות - הקטין מקבל את רוב שירותי הרפואה מקופת החולים (ראה
22 עדות התובע אביו של הקטין בעמ' 17 לפרו'). יחד עם זאת, אין בי ספק כי עם הזמן יזדקק
23 הקטין לטיפולים נוספים שאינם בסל התרופות, או טיפולים נוספים מעבר למה שהסל מספק.
24 אין הקטין יכול לנסוע בתחבורה ציבורית, וגם לכך יש לתת את הדעת. אינני מקבלת את טענת
25 הנתבעת, לפיה אין מקום לפסוק פיצוי בראש נזק זה. לו היתה התביעה מתקבלת היה מקום
26 לפסוק סך של 150,000 ₪.

27
28 92. נזק לא ממוני - היה מקום לפסוק סך של 600,000 ₪.
29 סך הכל סכום הנזק היה עולה כדי כמעט גובה סמכותו של ביהמ"ש, מסכום זה יש לנכות
30 תגמולי מל"ל בגין קצבת ילד נכה.

סוף דבר:

31
32
33
34 לאחר ששמעתי את כל חקירות העדים ועיינתי בכל הראיות, אוכל לקבוע כי הנתבעת באמצעות ד"ר
35 גולד ובאמצעות אחות טיפת חלב הגב' רבינוביץ, הניחו בפני התובעת את כל המידע הנחוץ לגבי בדיקת
36 מי שפיר הנחוצה מעל גיל 35. התובעת היתה מודעת לבדיקה זו עוד מהריונות קודמים, ידעה כי מחמת
37 גילה היא זכאית לבדיקה חינם, וכי משמעות הדבר כי הסיכון גבוה מחמת גילה. התובעת בחרה שלא

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 56173-07-18

1 לעשות אף בדיקה היכולה לשקלל את הסיכון לתסמונת דאון, לא ביצעה שקיפות עורפית ולא בדיקת
2 חלבון עוברי, הגם שבהריונות קודמים ביצעה בדיקות אלו.

3
4 אינני נכנסת לשיקוליה של התובעת, אך שוכנעתי כי הכיתוב ברשומה הרפואית שהמטופלת בחרה
5 שלא לבצע את הבדיקות "מטעמי דת" איננו כיתוב שבדחה מליבה אחות טיפת החלב, אלא כיתוב
6 שנעשה בזמן אמת, מתוך מידע שהתקבל מהתובעת עצמה. העובדה כי שתי רשומות נפרדות, טיפת
7 חלב, ומרפאת הנשים שאין קשר ביניהם באמצעות המחשב (מערכת אחת ממוחשבת והשנייה ידנית),
8 מציינות בזמן אמת את אותן עובדות שהסירוב לעשות את הבדיקות נעשה בהחלטת התובעת, היא
9 הנותנת כי גרסת הנתבעת מהימנה יותר. התובעת קיבלה את המידע הנחוץ, ובמסגרת שיקוליה בחרה
10 לא לעשות את הבדיקות. לא מצאתי כל רשלנות מצד הנתבעת. וגם אם הייתי מוצאת, הרי כפי שפורט
11 לעיל לא היה נמצא כל קשר סיבתי בין הרשלנות לתוצאה לאור סירובה של התובעת לבצע בדיקות
12 ו/או להפסיק את ההיריון.

13
14 אני דוחה אפוא את התביעה.

15
16 לאור מצבו של הקטין, אני מחייבת את התובעים בהוצאות מינימאליות של 10,000 ₪.
17 כמו כן, התובעים יישאו במחצית השנייה של האגרה.

18
19
20
21 קלדנית: שרה נחמני

22
23
24
25 ניתן היום, כ"ב חשוון תשפ"ג, 16 נובמבר 2022, בהעדר הצדדים.

26
27 אירית מני-גור, שופטת בכירה